VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

7.7.2025 (13.6 Ất Tỵ)

Số 81 (4215)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Định vị Việt Nam bằng sức mạnh văn hóa

(VH). Trong kỷ nguyên hội nhập toàn cầu, văn hóa không chỉ là bản sắc dân tộc mà còn là nguồn lực chiến lược trong phát triển quốc gia. Nhiều nước trên thế giới đã chứng minh rằng, sức mạnh mềm văn hóa là con đường hiệu quả để nâng tầm hình ảnh quốc gia, củng cố vị thế quốc tế và tạo ra giá trị kinh tế bền vững. Với bề dày lịch sử và kho tàng văn hóa đặc sắc, Việt Nam có đầy đủ tiềm năng để vươn mình trở thành một quốc gia có ảnh hưởng văn hóa trong khu vực và thế giới. Điều còn thiếu là một chiến lược bài bản, đồng bộ, và dám nghĩ lớn để hiện thực hóa khát vọng đó. [8]

Trải nghiệm văn hóa truyền thống trong khuôn khổ Lễ hội văn hóa Việt Nam tại Hàn Quốc — Ảnh: K.VÂN

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Đưa tình bạn, tình hữu nghị, sự chân thành kết tinh thành sản phẩm, kết quả cụ thể..." [3]

Mẫu biểu trưng trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9 [2]

Triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa với "Sáng tạo để kiến thiết" [9]

***Chị dâu* và *Giao dịch miền biên giới* thắng lớn** [11]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Ngày không còn bạo lực học đường...

● **DUY PHONG**

Trong phiên trả lời chất vấn tại Quốc hội vừa qua, khi đại biểu đề cập đến vấn đề bạo lực học đường, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Kim Sơn đã khẳng định rằng: "Nếu một ngày nào đó trong trường học không còn bạo lực thì đó là ngày người lớn không đánh nhau nữa". *Đây không chỉ là một nhận định chính xác mà còn là lời cảnh tỉnh đầy sâu sắc, thậm chí có phần chua chát về một thực trạng nhức nhối đang âm ỉ trong xã hội.*

(Xem tiếp trang 2)

TÌNH NGƯỜI SAU CÁNH CỔNG LÀNG TRẺ MỒ CÔI SOS

Trái tim những người mẹ [5]

Vì sao nhiều ngư dân trẻ không còn mặn mà bám biển? [4]

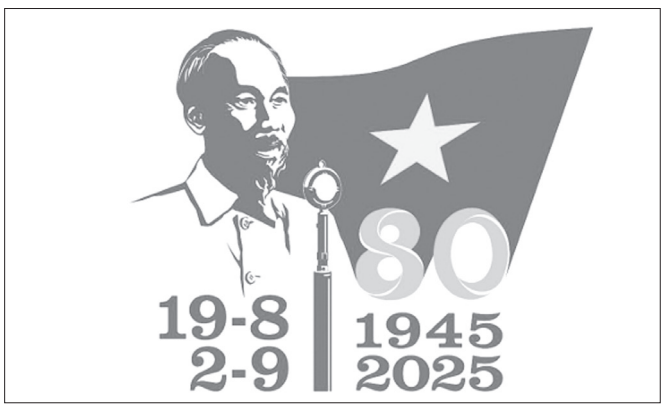
Thầy nội, thầy ngoại và bài kiểm tra cho bóng đá chuyên nghiệp [15]

Mẫu biểu trưng trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 2305/QĐ - BVHTTDL về việc phê duyệt mẫu biểu trưng (logo) để sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công (19.8.1945-19.8.2025) và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945-2.9.2025).

Theo đó, phê duyệt mẫu biểu trưng (logo) kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam 2.9.1945 của tác giả Tô Minh Trang (Hà Nội) để sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam. Mẫu logo được thiết kế sử dụng hình tượng chính là hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn Độc lập khai sinh ra nước Việt Nam dân chủ cộng hòa vào ngày 2.9.1945 tại Quảng trường Ba Đình lịch sử, bằng ngôn ngữ đồ họa tả khối và ánh sáng tương phản mạnh mẽ, thể hiện không khí thiêng liêng, ý nghĩa sâu sắc và niềm vui hân hoan của toàn thể quốc dân đồng bào trong ngày độc lập đầu tiên của nước Cộng hòa XHCN Việt Nam. Logo có màu đỏ thể hiện truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam qua hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước, màu đỏ cũng là màu cờ thiêng liêng, màu của tinh thần chiến đấu anh dũng, màu của ý chí về khát vọng độc lập tự do.

Trên logo có nội dung ngày 19.8 và 2.9 năm 1945-2025, là hai mốc thời gian quan trọng nêu bật ý nghĩa ngày Cách mạng Tháng Tám thành công (19.8.1945) và ngày Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945-2.9.2025) là một chuỗi sự kiện lịch sử quan trọng của đất nước, được thiết kế theo một bố cục cân đối với sự kết hợp của hình tượng chiếc Micro trên quảng trường Ba Đình, Hà Nội, nơi Bác Hồ đọc bản Tuyên ngôn Độc lập, tạo thành một khối thống nhất vững chãi của logo, thể hiện sự trường tồn của đất nước trong suốt 80 năm qua và mãi mãi về sau. Tiếng nói của Bác Hồ vẫn như đang vang vọng: "Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và

độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do, độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy".

Nền logo là lá cờ đỏ sao vàng đang tung bay phấp phới, con số 80 được tạo hình chuyển động thể hiện ý nghĩa 80 năm đất nước một chặng đường đầy biến động và vinh quang, tròn 80 năm nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra đời, được cả thế giới biết đến với những mốc son lịch sử chói lọi, tự hào, phát triển, vững bước tiến vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của đất nước Việt Nam. Con số 80 có màu vàng cam ấm thể hiện tình đoàn kết bền chặt của toàn thể nhân dân Việt Nam, một lòng vững tin đi theo Đảng, thể hiện tình đồng chí, đồng bào thủy chung và tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng, là yếu tố "sức mạnh mềm" đưa Việt Nam trở thành đất nước biểu tượng của hòa bình, thân thiện.

Mẫu biểu trưng (logo) được sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam kể từ ngày quyết định này được ban hành. Bộ VHTTDL đề nghị các tổ chức, cá nhân sử dụng mẫu biểu trưng (logo) này theo đúng thông số thiết kế để đảm bảo tính chuẩn xác và thống nhất.

P.V

Thí sinh đỗ lớp 10 Hà Nội xác nhận nhập học đến ngày 12.7

Sở GD&ĐT Hà Nội thông tin, thí sinh trúng tuyển cần phải thực hiện thủ tục xác nhận nhập học từ 13h30 ngày 10.7 đến 24h ngày 12.7 theo hình thức trực tiếp hoặc gián tiếp. Sở GD&ĐT Hà Nội đã công bố điểm thi của từng thí sinh và điểm chuẩn trúng tuyển của 119 trường công lập không chuyên và 4 trường chuyên năm học 2025-2026.

Thí sinh trúng tuyển cần phải thực hiện thủ tục xác nhận nhập học từ 13h30 ngày 10.7 đến 24h ngày 12.7. Đây là thủ tục bắt buộc đối với các thí sinh có nguyện vọng học tại trường mình trúng tuyển. Thí sinh cũng cần lưu ý, nếu trúng tuyển vào trường trung học phổ thông công lập, thí sinh có thể xác nhận nhập học theo hình thức trực tiếp (đến trường nơi có nguyện vọng trúng tuyển) hoặc trực tuyến, thông qua Cổng thông tin tuyển sinh đầu cấp của thành phố Hà Nội, tại địa chỉ: https://tsdaucap.hanoi.gov.vn.

Thí sinh đăng nhập bằng tài khoản và mật khẩu vào Cổng thông tin tuyển sinh đầu cấp của thành phố, chọn tên nguyện vọng trúng tuyển và xác nhận nhập học; chọn in hoặc lưu phiếu xác nhận nhập học. Trong trường hợp trúng tuyển nhiều nguyện vọng, thí sinh có thể thay đổi và xác nhận nhập học lại trên hệ thống trước 24h ngày 12.7.2025. Đối với trường trung học phổ thông công lập tự chủ tài chính, trường trung học phổ thông tư thục, trung tâm giáo dục nghề nghiệp, giáo dục thường xuyên, cơ sở giáo dục nghề nghiệp, thí sinh trúng tuyển làm thủ tục xác nhận nhập học theo hình thức trực tiếp.

Thí sinh cần liên hệ với nhà trường để biết chính xác các quy định liên quan để chủ động chuẩn bị giấy tờ đầy đủ và đến hoàn thiện thủ tục xác nhận nhập học đúng thời gian quy định. Trong thời gian quy định, nếu thí sinh không làm thủ tục xác nhận nhập học thì coi như không có nguyện vọng học.

V.D

Ngày không còn...

(Tiếp theo trang 1)

Đó là: Bạo lực trong nhiều hình thức - từ gia đình đến đường phố, từ đời sống thường nhật đến không gian mạng - đang ngày ngày in dấu và lây lan vào tâm hồn non trẻ của học sinh, tạo nên một vòng tròn lẩn quẩn mà giáo dục học đường khó lòng đơn độc hóa giải.

Không khó để bắt gặp trong cuộc sống hằng ngày những biểu hiện của một xã hội "nóng nảy". Chỉ một va chạm nhẹ trên đường cũng đủ khiến hai người đàn ông trung niên dừng xe, xông vào nhau với những cú đấm, cú đá trước ánh nhìn sợ hãi của trẻ em và người qua đường. Chỉ một mâu thuẫn nhỏ trong việc giành chỗ để xe hoặc va chạm giao thông hay tiếng chó sủa của nhà hàng xóm cũng có thể dẫn đến những lời mạt sát, thậm chí ẩu đả, như sự việc xảy ra tại Hà Nội đầu năm 2025 - một shipper bị đánh đến chấn động não chỉ vì một va quệt nhỏ.

Những ví dụ đó không chỉ phản ánh sự xuống cấp về văn hóa ứng xử trong cộng đồng mà còn vạch rõ nguyên nhân sâu xa của bạo lực học đường: Chính người lớn đã gieo mầm cho những hành vi bạo lực đó. Khi trẻ em lớn lên trong một môi trường mà bạo lực được dùng để giải quyết xung đột, chúng dễ dàng coi đó là cách hành xử "bình thường", thậm chí là "hiệu quả". Tâm lý "bắt chước" ở trẻ nhỏ, đặc biệt là trẻ vị thành niên, rất mạnh mẽ - và nếu điều chúng học được từ người lớn là "tay chân nói trước, lý lẽ tính sau", thì không thể trách tại sao bạo lực học đường lại lan rộng.

Một nghịch lý đáng buồn trong môi trường giáo dục hiện nay là, có những vụ việc học sinh mâu thuẫn với nhau, thay vì cùng giáo viên tháo gỡ, xử lý bình tĩnh, thì chính phụ huynh lại đẩy sự việc lên cao trào. Một câu hỏi đặt ra: Phụ huynh là tấm gương hay là ngọn nguồn xung đột? Năm 2020, tại một trường tiểu học ở TP.HCM, chỉ từ xích mích giữa hai học sinh dẫn đến nhóm phụ huynh ẩu đả khiến cả Phó hiệu trưởng, bảo vệ bị thương. Truyền thông từng ghi nhận trường hợp khác ở Quảng Ngãi năm 2023, một phụ huynh đã đánh một học sinh dẫn tới tỷ lệ thương tật 12% chỉ vì nghi ngờ lấy máy tính bỏ túi của con mình.

Những hành động như vậy không chỉ khiến trẻ nhỏ thêm tổn thương mà còn gửi đi một thông điệp nguy hiểm: Bạo lực là công cụ hợp lệ để giải quyết mâu thuẫn. Trong khi nhà trường đang nỗ lực truyền đạt cho học sinh kỹ năng sống, tư duy hòa giải, giao tiếp văn minh, thì nhiều bậc phụ huynh - vốn được coi là điểm tựa - lại vô tình (hoặc cố tình) trở thành "người huấn luyện" cho sự trả đũa và thù hằn.

Bạo lực học đường không thể được nhìn tách biệt khỏi bạo lực gia đình. Sự thật là nhiều học sinh trở nên hung hăng, dễ cáu giận, hoặc trái lại trầm cảm, thu mình, là vì các em lớn lên trong môi trường gia đình có bạo lực thể chất hoặc tinh thần. Theo nghiên cứu của UNICEF tại Việt Nam, năm 2022 có tới gần 70% trẻ em từ 10-14 tuổi từng trải qua ít nhất một hình thức kỷ luật mang tính bạo lực từ cha mẹ, người chăm sóc.

Bạo lực gia đình không nhất thiết phải là đòn roi. Đó có thể là những lời mắng chửi thường trực, là sự kiểm soát khắc nghiệt, là việc cha mẹ bạo hành nhau trước mặt con cái. Không quá khi nói rằng, bạo lực gia đình là gốc rễ của tổn thương tâm lý học sinh. Những tổn thương này thấm sâu, âm ỉ, tích tụ, rồi bùng nổ dưới hình thức bạo lực học đường khi các em trút sự giận dữ bị dồn nén lên bạn bè. Đó là tấm gương phản chiếu bi kịch bị bỏ quên của những đứa trẻ đang sống trong áp lực tâm lý mà người lớn chưa bao giờ nhìn thấy.

Nhiều năm qua, ngành Giáo dục đã và đang nỗ lực hết sức để đẩy lùi bạo lực học đường, từ đổi mới chương trình giáo dục đạo đức, tăng cường tư vấn tâm lý học đường, đến các chiến dịch tuyên truyền chống bắt nạt. Tuy nhiên, nếu những nỗ lực ấy không được cộng hưởng từ gia đình, xã hội thì sẽ chỉ là "đơn thương độc mã" và kết quả sẽ rất hạn chế. Bởi lẽ, phần lớn thời gian và sự hình thành nhân cách của trẻ lại diễn ra ngoài nhà trường.

Chúng ta không thể trông đợi một đứa trẻ trở nên tử tế nếu về nhà em phải chứng kiến cha mẹ chửi nhau, ra đường em thấy người lớn tạt đầu xe rồi lao vào đánh nhau. Mọi lời dạy của thầy cô về lòng vị tha, cách giải quyết xung đột bằng đối thoại... sẽ trở nên trớ trêu và vô nghĩa khi thực tế đời sống xã hội là một "bài học ngược".

Chính vì vậy, để giải quyết triệt để nạn bạo lực học đường, phải có sự vào cuộc quyết liệt và đồng bộ từ gia đình và cộng đồng. Các bậc cha mẹ cần nhận thức được vai trò làm gương, bởi trẻ em học bằng mắt chứ không chỉ bằng tai. Mỗi hành vi bạo lực mà cha mẹ thể hiện - dù là nhỏ nhất - cũng gieo vào đầu con một mầm nhận thức lệch lạc. Trẻ không sinh ra đã biết đánh nhau, chúng học cách đó từ người lớn.

Ngoài giáo dục, xã hội cần những chế tài nghiêm khắc hơn nữa để ngăn chặn hành vi bạo lực. Những vụ việc người lớn hành hung nhau nơi công cộng, phụ huynh đánh giáo viên, cha mẹ lăng mạ con cái... không thể chỉ xử lý hành chính nhẹ tay hay "bỏ qua vì gia đình xin hòa giải", pháp luật phải là công cụ bảo vệ cho một xã hội văn minh và an toàn cho trẻ em.

Song song đó, cộng đồng cần lên tiếng mạnh mẽ hơn. Không thể để những vụ việc bạo lực được ghi lại, lan truyền trên mạng xã hội chỉ như trò "câu view" rồi lắng xuống trong sự bàng quan. Mỗi lần im lặng trước bạo lực là một lần chúng ta thỏa hiệp với nó; mỗi lần xem đánh nhau như "giải trí", chúng ta làm lụi tàn thêm một phần khả năng tử tế trong thế hệ tương lai.

Lời phát biểu của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT không chỉ đúng về mặt hiện tượng, mà còn đúng về bản chất: Bạo lực học đường là tấm gương phản chiếu từ người lớn trong xã hội. *Khi người lớn chưa học cách cư xử có văn hóa, chưa biết tiết chế cảm xúc, chưa sẵn sàng đối thoại thay vì đối đầu, thì làm sao mong muốn con trẻ sống hòa bình, thấu cảm?*

Một xã hội không bạo lực học đường phải bắt đầu từ một xã hội không dung dưỡng bạo lực người lớn. Đó là nhiệm vụ không của riêng ai, mà là trách nhiệm chung từ nhà trường, cha mẹ đến những người ngoài cuộc. Hãy nhớ rằng, trẻ em học cách làm người trước tiên không phải từ sách giáo khoa mà từ cách người lớn cư xử với nhau mỗi ngày. Và muốn giáo dục thành công một thế hệ tử tế, chúng ta - người lớn - phải bắt đầu bằng việc trở thành một tấm gương tử tế trước. ■

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Đưa tình bạn, tình hữu nghị, sự chân thành kết tinh thành sản phẩm, kết quả cụ thể..."

Chiều ngày 5.7 (giờ địa phương), tại thành phố Rio de Janeiro, trong chương trình hoạt động song phương tại Brazil, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã dự Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam - Brazil.

Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu chứng kiến lễ trao hợp đồng giữa CLB bóng đá TP.HCM và CLB bóng đá Gremio đào tạo cầu thủ bóng đá trẻ trong thời hạn 3 năm **Ảnh: NHẬT BẮC**

Diễn đàn do Bộ Tài chính Việt Nam chủ trì phối hợp với Đại sứ quán Việt Nam tại Brazil tổ chức. Đây là sự kiện quan trọng, không chỉ là cầu nối của cộng đồng doanh nghiệp, thúc đẩy hợp tác kinh tế, thương mại và đầu tư giữa hai bên, mà còn là minh chứng sống động cho tình hữu nghị, đối tác chiến lược, hợp tác phát triển; góp phần làm sâu sắc, thực chất, hiệu quả quan hệ Việt Nam - Brazil.

Phát biểu ý kiến tại Diễn đàn, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh tình hình thế giới đang thay đổi rất nhanh, mang lại nhiều thời cơ, thuận lợi nhưng khó khăn, thách thức nhiều hơn. Thủ tướng đánh giá, sau nhiều năm thiết lập quan hệ ngoại giao, quan hệ song phương Việt Nam và Brazil đã phát triển từ thấp đến cao và đang ở giai đoạn tốt đẹp nhất từ trước tới nay. Thủ tướng nhấn mạnh, cần phải giữ gìn, củng cố, tăng cường, phát triển quan hệ này ngày càng tốt đẹp, ổn định, bền vững, lâu dài với tầm nhìn xa, trông rộng, nghĩ sâu làm lớn, góp phần vào hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển trong khu vực và trên thế giới...

Thông báo về kết quả hội đàm rất tốt đẹp, thành công với Tổng thống Brazil, Thủ tướng cho rằng hai nền kinh tế có thế mạnh bổ trợ cho nhau rất rõ, "những gì Brazil thiếu thì Việt Nam có tiềm năng, những gì mà Brazil có thế mạnh thì Việt Nam cần", ví dụ các loại trái cây của hai nước đều rất phong phú nhưng có mùa vụ khác nhau. Đánh giá hai nước đều có vị trí, vai trò quan trọng tại hai khu vực Nam Mỹ và Đông Nam Á, Thủ tướng mong hai nước sẽ tiếp tục phát huy vai trò cầu nối giữa hai khu vực có nhiều tiềm năng, lợi thế, đang phát triển năng động. Trên cơ sở quan hệ chính trị ngoại giao tốt đẹp và những giá trị cốt lõi chung giữa hai đất nước, với tinh thần "lợi ích hài hòa, rủi ro chia sẻ", Thủ tướng kêu gọi doanh nghiệp hai nước đẩy mạnh kết nối, hợp tác, đầu tư, cụ thể hóa các thỏa thuận của lãnh đạo hai nước.

Cụ thể, triển khai ba lĩnh vực hợp tác trọng tâm, đột phá gồm: Nông nghiệp; khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, viễn thông; khai thác, chế biến khoáng sản (đồng, dầu khí…). Cùng với đó, hai bên mở cửa thị trường hơn nữa cho nông sản thế mạnh của nhau. Thủ tướng cho biết trong dịp này Brazil đã xuất khẩu lô đầu tiên mặt hàng thịt bò sang Việt Nam và Việt Nam đã xuất lô hàng cá tra-basa và cá rô phi sang Brazil. Brazil khẳng định sẵn sàng nhập khẩu nhiều hơn thủy hải sản, gạo của Việt Nam. Hai bên cũng nhất trí ký hiệp định về bảo đảm an ninh lương thực ổn định, lâu dài cho Brazil, trong đó Việt Nam sẽ xuất khẩu gạo để ổn định lương thực cho Brazil. Đặc biệt, Brazil và Việt Nam là hai quốc gia sản xuất cà phê lớn nhất và thứ hai thế giới, hai bên nhất trí đẩy mạnh hợp tác trong ngành cà phê, thúc đẩy hình thành liên minh sản xuất và xuất khẩu cà phê, nghiên cứu xây dựng sàn giao dịch cà phê, xây dựng thương hiệu cà phê chung và nâng tầm văn hóa thưởng thức cà phê gắn với văn hóa hai dân tộc.

Hai bên cũng đẩy mạnh hướng hợp tác mới là đầu tư sản xuất và chế biến sâu các mặt hàng nông sản tại chỗ nhằm phục vụ thị trường hai nước và xuất khẩu sang các nước khác, phát huy thế mạnh của mỗi nước, tối ưu chi phí và hài hòa lợi ích. Thủ tướng lấy ví dụ, doanh nghiệp Việt Nam có thể trồng lúa, chế biến gạo ngay tại Brazil, doanh nghiệp Brazil có thể chăn nuôi gia súc và chế biến thịt tại Việt Nam. Hai bên cũng nhất trí sớm kết thúc đàm phán FTA giữa Việt Nam và Khối thị trường chung Nam Mỹ (MERCOSUR) trong 6 tháng cuối năm 2025, cũng như thúc đẩy FTA giữa Việt Nam và Brazil, qua đó hỗ trợ lẫn nhau trong bối cảnh khó khăn hiện nay. Đồng thời, hoàn thiện nền tảng pháp lý về hợp tác đầu tư, lao động, tạo thuận lợi về visa, mở rộng đường bay trực tiếp… để thúc đẩy hơn nữa hợp tác giữa các doanh nghiệp.

Thủ tướng mong muốn và kêu gọi các doanh nghiệp góp phần cụ thể hóa nền tảng chính trị, ngoại giao rất tốt đẹp giữa hai nước thành các biện pháp kinh tế, kết nối doanh nghiệp, kết nối hai nền kinh tế, "đưa tình bạn, tình hữu nghị, sự chân thành kết tinh thành sản phẩm, kết quả cụ thể, cân đong đo đếm được, mang lại lợi ích cho cả hai nước". Chính phủ Việt Nam cam kết tạo mọi điều kiện thuận lợi để các nhà đầu tư Brazil hợp tác đầu tư thành công, bền vững, lâu dài tại Việt Nam.

Nhân dịp này, Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu đã chứng kiến lễ trao thỏa thuận hợp tác giữa Công ty cổ phần Nam Việt (NAVICO) và AV09 Comercio Exporter Ltda trong lĩnh vực thủy sản; thỏa thuận hợp tác đầu tư với giá trị 200 triệu USD giữa Công ty TNHH một thành viên Trọng Khôi và Công ty Fujikura Quail Genetics của Brazil trong lĩnh vực chăn nuôi chim cút; hợp đồng giữa CLB bóng đá TP.HCM và CLB bóng đá Gremio đào tạo cầu thủ bóng đá trẻ trong thời hạn 3 năm.

Trước đó, nhân dịp tham dự Hội nghị Thượng đỉnh BRICS mở rộng và thực hiện các hoạt động song phương tại Brazil, trưa 5.7 (theo giờ địa phương), Thủ tướng Phạm Minh Chính đã có cuộc hội đàm quan trọng với Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva.

P.V *(tổng hợp)*

Việt Nam đã đón gần 10,7 triệu lượt khách quốc tế

● Du lịch là một trong 10 điểm sáng nổi bật trong 6 tháng đầu năm

Áp dụng chính sách thị thực thông thoáng cùng các hoạt động xúc tiến, quảng bá và kích cầu du lịch hiệu quả, ngành du lịch Việt Nam đã đón gần 10,7 triệu lượt khách quốc tế trong 6 tháng đầu năm 2025, hoàn thành khoảng 50% chỉ tiêu tăng trưởng của cả năm.

Riêng trong tháng 6.2025, lượng khách quốc tế đạt gần 1,5 triệu lượt, tăng 17% so với cùng kỳ năm 2024. Tổng lượng khách quốc tế đến Việt Nam trong nửa đầu năm 2025 đã tăng 20,7% so với cùng kỳ năm trước, vượt 25,7% so với cùng kỳ năm 2019 (thời điểm trước dịch COVID-19). Con số này cũng vượt qua tổng lượng khách quốc tế của cả năm 2016 (10 triệu lượt).

Theo báo cáo của Cục Thống kê (Bộ Tài chính), tổng sản phẩm quốc nội (GDP) 6 tháng đầu năm 2025 tăng 7,52%, mức cao nhất trong giai đoạn 2011-2025. Trong đó, khu vực dịch vụ tăng trưởng 8,14%, đóng góp hơn 52% vào tổng giá trị tăng thêm toàn nền kinh tế. Hoạt động ngoại thương, vận tải và du lịch phát triển mạnh đã góp phần quan trọng vào tăng trưởng chung. Tại Hội nghị Chính phủ với các địa phương ngày 3.7, Thủ tướng Chính phủ đánh giá du lịch là một trong 10 điểm sáng nổi bật trong 6 tháng đầu năm 2025.

Về thị trường khách quốc tế, Trung Quốc tiếp tục dẫn đầu với 2,7 triệu lượt (chiếm 25,6%), tiếp theo là Hàn Quốc với 2,2 triệu lượt (20,7%). Hai thị trường này chiếm gần một nửa tổng lượng khách quốc tế. Các thị trường lớn khác gồm: Đài Loan (Trung Quốc) (630.000 lượt), Hoa Kỳ (449.000 lượt), Nhật Bản (393.000 lượt), Campuchia (360.000 lượt), Ấn Độ, Australia, Malaysia và Nga. Đáng chú ý, các thị trường châu Á có mức tăng trưởng mạnh như: Trung Quốc tăng 44,2%, Nhật Bản tăng 17,2%, Ấn Độ tăng 41%. Khu vực Đông Nam Á cũng ghi nhận sự phục hồi ấn tượng, Philippines tăng trên 105%, Campuchia tăng 55,6%, Lào tăng 35,8%, riêng thị trường Hàn Quốc giảm nhẹ 3,2%.

Các thị trường châu Âu cũng ghi nhận sự bứt phá, đặc biệt là Nga tăng 139,3%. Các nước như Anh, Pháp, Đức, Italy, Tây Ban Nha, Đan Mạch, Na Uy và Thụy Điển đều có mức tăng trưởng hai con số. Thị trường Ba Lan và Thụy Sỹ cũng tăng trưởng mạnh nhờ chính sách miễn visa ngắn hạn của Việt Nam áp dụng cho công dân các nước này theo Nghị quyết 11/NQ-CP của Chính phủ.

Kết quả tích cực này là thành quả từ sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ, đặc biệt là các chính sách miễn thị thực, cấp thị thực điện tử thông thoáng và các chương trình xúc tiến du lịch đa dạng, sáng tạo. Trong 6 tháng qua, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phối hợp các đơn vị đã triển khai thành công nhiều hoạt động quảng bá văn hóa, xúc tiến du lịch tại châu Âu, châu Á và trên các nền tảng số, góp phần nâng cao vị thế và sức hút của du lịch Việt Nam trên trường quốc tế.

B.H

Vì sao nhiều ngư dân trẻ không còn mặn mà bám biển?

Bài, ảnh: PHẠM NGÂN

Trước những khó khăn và rủi ro ngày càng gia tăng của nghề biển, nhiều ngư dân trẻ ở Nghệ An đang chuyển hướng sang những ngành nghề khác ổn định hơn. Chính quyền địa phương cũng tích cực hỗ trợ chuyển đổi sinh kế, tái cơ cấu ngành nghề theo hướng bền vững, giảm dần tỷ trọng khai thác xa bờ.

Từng gắn liền với cơm áo và truyền thống bao đời này, nghề biển ở Nghệ An nay đang đứng trước bước ngoặt. Không chỉ đối mặt với rủi ro thiên tai, chi phí xăng dầu lên cao, sản lượng giảm sút nghiêm trọng, nghề biển còn mất dần sức hút đối với thế hệ trẻ. Trong khi những con tàu nằm bờ thì thanh niên vùng biển lại rẽ sang những hướng đi mới, học nghề, làm công nhân, xuất khẩu lao động với mong muốn có một cuộc sống ổn định hơn.

Nhiều con tàu không dám ra khơi bởi chi phí quá cao

Xu hướng "thoát ly" biển

Ở xã Quỳnh Lưu (trước sáp nhập là xã Quỳnh Long), nơi từng có đội tàu cá hùng hậu bậc nhất tỉnh, thì giờ đây không khí ra biển khơi ngày càng lặng lẽ. Thay vì nối nghiệp cha ông, nhiều thanh niên chọn "thoát ly" biển để học tập, làm việc trong khu công nghiệp hay ra nước ngoài mưu sinh. Những con tàu lớn dần nằm bờ, số lượng tàu công suất lớn của xã đã giảm hơn một nửa.

Trong ngôi nhà nhỏ ở thôn Đại Bắc, bà Vũ Thị Vân tự hào khi cả ba người con đều đang học đại học, cao đẳng. Chồng bà, ông Đào Minh Cầu, từng là ngư dân dạn dày hơn 30 năm, nay cũng từ bỏ biển, chuyển sang làm công nhân tàu vận tải nội địa với thu nhập gần 20 triệu đồng/tháng. "Ngày trước, biển nuôi sống cả nhà, cả làng. Nhưng giờ nó không còn là bến bờ an toàn nữa. Chồng tôi đi làm xa, con cái có điều kiện học hành. Đó là đổi thay đáng mừng", bà Vân chia sẻ. Thông tin UBND xã Quỳnh Lưu cho biết, từ chỗ có tới 70% lao động gắn bó với biển, nay xã chỉ còn khoảng 40%. "Đó không chỉ là con số, mà là một chuyển biến trong tư duy, người trẻ giờ nghĩ khác hơn, không còn xem nghề biển là lối đi duy nhất".

Trên boong tàu đang neo đậu tại cảng Lạch Quèn, anh Lê Văn Quân (SN 1990, trú xã An Hòa (nay thuộc xã Quỳnh Hòa) cặm cụi đan nốt tấm lưới cuối cùng, công việc anh làm để giúp chủ tàu trước khi tạm biệt biển khơi, lên đường xuất khẩu lao động lần thứ hai. Từng có một năm làm việc ở Hàn Quốc, anh Quân trở về quê vào năm 2022 và gắn bó lại với nghề đi biển. Thế nhưng, những chuyến khơi xa ngày càng ít ỏi cá tôm, thu nhập bấp bênh khiến anh phải đưa ra quyết định dứt áo ra đi thêm một lần nữa. "Đi biển cả năm mà chỉ được vài chục triệu, không đủ trang trải cuộc sống. Nghề vất vả mà không ổn định. Tôi đành chọn xuất ngoại, hy vọng có cuộc sống khá hơn", anh Quân trải lòng. Cũng trong tâm thế rời biển, anh Nguyễn Xuân Hội (SN 1995), trú cùng xã từng nghĩ mình sẽ sống chết với nghề như bao thế hệ trong gia đình. Anh Hội theo cha ra khơi từ khi mới học hết cấp 3, quen với từng luồng cá, từng con nước. Nhưng sau nhiều năm thu nhập không đủ sống, bạn bè lần lượt bỏ tàu lên bờ, anh cũng quyết định rẽ hướng. "Nghĩ cũng tội chủ tàu, nhưng không thể gắn bó với một nghề mà làm mãi vẫn còn khó khăn về tài chính. Còn trẻ thì tranh thủ đi làm xa, có ít vốn rồi quay về cũng chưa muộn", anh Hội chia sẻ.

Sự thoái trào lao động trẻ trong nghề đi biển đang là nỗi lo của nhiều chủ tàu tại xã Quỳnh Hòa. Theo anh T., một chủ tàu lâu năm cho biết vài năm trở lại đây, việc tuyển người đi biển ngày càng chật vật. Tàu của anh cần từ 12 đến 14 lao động, nhưng hiện chỉ gom được 8 đến 10 người. Trong số đó, phần lớn là lao động phổ thông, không quen việc, được tuyển vội từ các vùng lân cận. Người có kinh nghiệm thực sự chỉ còn lác đác vài người. Nếu như trước kia, các chủ tàu có thể lựa chọn người khỏe mạnh, chịu khó, thì nay chỉ cần ai chịu đi biển là chấp nhận. Khó khăn đến mức nhiều tàu phải thay đổi cách trả công, không còn chia theo sản lượng sau chuyến như trước, mà phải trả trước một phần tiền công, thậm chí đi vay để giữ chân bạn thuyền. "Không trả trước thì chẳng ai chịu ra khơi. Có chuyến đi mười ngày mà thu về được vài chục triệu, trừ dầu máy, đá lạnh, tiền ăn, rồi công thợ… nhiều khi lỗ là chắc chắn", anh T. nói.

Lối thoát cho ngư dân trẻ

Một trong những điểm sáng trong chuyển đổi sinh kế là xã Ngọc Bích (trước sáp nhập là xã Diễn Ngọc, huyện Diễn Châu), vùng từng được xem là trọng điểm nghề cá của tỉnh. Những năm gần đây, địa phương này đã mạnh dạn mở rộng các ngành nghề ngoài biển như thương mại, chế biến hải sản và dịch vụ hậu cần nghề cá. Hiện toàn xã có hơn 2.000 cơ sở sản xuất, kinh doanh, trong đó hơn 100 cơ sở chuyên cung ứng dịch vụ phục vụ nghề biển.

Theo UBND xã Ngọc Bích, địa phương đang triển khai song song hai hướng chuyển đổi là đưa lao động trẻ đi xuất khẩu hoặc làm việc trong các doanh nghiệp với thu nhập ổn định từ 30 – 40 triệu đồng/tháng; đồng thời vận động ngư dân từ bỏ dần các nghề đánh bắt tận diệt như giã kéo, chuyển sang nghề thân thiện với môi trường như lưới vây, rê, câu… Nhờ định hướng này, số lượng tàu cá toàn xã đã giảm từ 456 xuống còn 232 chiếc. Mục tiêu đến năm 2030, xã chỉ còn khoảng 100 tàu cá, góp phần giảm áp lực lên ngư trường và đảm bảo sinh kế bền vững hơn cho người dân. Không chỉ riêng Ngọc Bích, quá trình chuyển đổi nghề cũng đang diễn ra mạnh mẽ ở nhiều địa phương ven biển khác. Tính đến nay, đã có hơn 20% lao động biển tại Nghệ An "lên bờ", chuyển sang làm việc tại các nhà máy, khu công nghiệp hoặc đi xuất khẩu lao động.

Nhằm cụ thể hóa chủ trương phát triển thủy sản bền vững, tỉnh Nghệ An đã ban hành Kế hoạch 914 (tháng 11.2023) để thực hiện Luật Thủy sản năm 2017 và Quyết định 208 của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó, đến hết năm 2025, tỉnh sẽ cắt giảm 184 tàu cá (gồm 40 tàu vùng khơi và 144 tàu vùng ven bờ, lộng), còn lại khoảng 3.209 tàu. Đến năm 2030, tỉnh tiếp tục giảm số tàu hoạt động và tổ chức đào tạo nghề phù hợp cho khoảng 3.000 ngư dân. Các giải pháp được tỉnh triển khai đồng bộ, gồm tăng cường tuyên truyền pháp luật, nâng cao năng lực quản lý nhà nước về thủy sản từ tỉnh đến xã; kiểm soát sản lượng khai thác, xây dựng cơ sở dữ liệu nghề cá gắn với chuyển đổi số; siết chặt phối hợp giữa lực lượng kiểm ngư, biên phòng, công an và chính quyền địa phương nhằm ngăn chặn tình trạng khai thác bất hợp pháp (IUU).

Tỉnh cũng ưu tiên các chính sách hỗ trợ chuyển đổi nghề, đầu tư trang thiết bị hiện đại, phát triển các mô hình nuôi biển, chế biến và dịch vụ hậu cần. Nguồn kinh phí thực hiện được huy động từ ngân sách nhà nước, chương trình đầu tư công và xã hội hóa, đảm bảo triển khai đến năm 2030. Tuy nhiên, theo đánh giá của nhiều địa phương, việc tiếp cận các chính sách hỗ trợ vẫn còn gặp không ít khó khăn, nhất là với những hộ ngư dân nhỏ lẻ, thu nhập bấp bênh. ■

Bộ Công an cảnh báo thủ đoạn lừa đảo cài ứng dụng VNeID giả mạo

Bộ Công an vừa phát đi cảnh báo về thủ đoạn lừa đảo cài ứng dụng VNeID giả mạo, lợi dụng việc sắp xếp đơn vị hành chính. Bộ Công an cho biết, từ ngày 1.7, Nghị quyết về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh chính thức có hiệu lực. Theo đó, cả nước có 34 đơn vị hành chính cấp tỉnh, gồm 28 tỉnh và 6 thành phố. Lợi dụng tình hình trên, các đối tượng lừa đảo đã mạo danh các cơ quan quản lý nhà nước như: Cảnh sát khu vực, cán bộ phụ trách hộ tịch của xã, phường mới, gọi điện hướng dẫn người dân truy cập đường dẫn hoặc cài đặt ứng dụng VNeID giả mạo có chứa mã độc nhằm chiếm quyền điều khiển điện thoại, qua đó chiếm đoạt tài sản của người dân.

Phương thức, thủ đoạn của các đối tượng là: Gọi điện bằng thuê bao di động thông thường hoặc tổng đài ảo, giả mạo danh nghĩa cơ quan, tổ chức giới thiệu là cán bộ UBND xã/phường, cảnh sát khu vực… thông báo về việc thay đổi bộ máy hành chính, đề nghị người dân cập nhật thông tin mới. Các đối tượng đã thu thập thông tin cá nhân của người dân từ trước và đưa ra để tạo niềm tin trước khi yêu cầu thực hiện theo hướng dẫn của chúng. Đối tượng yêu cầu người dân truy cập vào đường dẫn do chúng cung cấp hoặc cài đặt ứng dụng VNeID, dịch vụ công giả mạo có chứa mã độc.

Sau khi người dân đã truy cập hoặc cài đặt ứng dụng, chúng đã chiếm quyền điều khiển thiết bị, tiếp tục dẫn dụ người dân làm theo hướng dẫn để tìm cách lấy mã OTP tài khoản ngân hàng hoặc dụ người dân nhìn vào điện thoại nhằm lấy dữ liệu sinh trắc học, từ đó chiếm đoạt tiền trong tài khoản ngân hàng của người dân. Bộ Công an cảnh báo: Người dân tuyệt đối không làm theo yêu cầu qua điện thoại của các đối tượng gọi điện tự xưng là cán bộ xã, phường, cảnh sát khu vực… Nếu cần cập nhật thông tin phải ra trực tiếp Công an xã, phường nơi mình sinh sống; tuyên truyền, vận động gia đình, bạn bè, người thân cảnh giác trước phương thức, thủ đoạn trên.

Trường hợp người dân đã truy cập đường dẫn hoặc cài ứng dụng chứa mã độc, ngay lập tức liên hệ với ngân hàng để khóa tài khoản và tắt nguồn điện thoại, không để các đối tượng có cơ hội lấy được mã OTP ngân hàng hoặc dữ liệu sinh trắc học. Người dân trình báo đến cơ quan Công an nơi gần nhất khi bị lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng. Bộ Công an cũng lưu ý, Ứng dụng VNeID được phát triển bởi Trung tâm Dữ liệu Quốc gia về Dân cư, có thể tìm kiếm và tải về từ CH Play (đối với Android) hoặc App Store (đối với iOS), đều được dán nhãn là ứng dụng Chính phủ hoặc được phát triển bởi cơ quan Nhà nước. Người dân cần tìm hiểu kỹ thông tin các ứng dụng trước khi tải.

B.N

Tình người sau cánh cổng Làng trẻ mồ côi SOS

LTS: Trong vòng xoay của số phận, không phải đứa trẻ nào cũng may mắn được sinh ra trong vòng tay người mẹ. Ở Làng trẻ SOS Hà Tĩnh, có những con người đã chọn yêu thương những đứa trẻ mồ côi như một sứ mệnh, chọn lặng thầm gánh lấy nỗi cô đơn không tên của những đứa trẻ không người thân thích.

Giữa cuộc đời nhiều mất mát, nơi đây là chốn trở về của những trái tim nhỏ lạc lõng. Một mái nhà không ruột rà, nhưng ấm hơn mọi huyết thống; một tuổi thơ không đầy đủ, nhưng được bù đắp bằng tình yêu trọn vẹn.

Chị Đặng Thị Mỹ tập vật lý trị liệu cho trẻ khuyết tật với mong muốn một ngày không xa, các con có thể tự đi trên đôi chân của mình

Kỳ 1: TRÁI TIM NHỮNG NGƯỜI MẸ

● **Bài, ảnh: NGÂN HÀ**

Những đứa trẻ mồ côi, khuyết cha, khuyết mẹ nhưng chưa một ngày khuyết tình yêu thương tại Làng trẻ mồ côi SOS Hà Tĩnh. Ở đó, các em được chăm sóc từ miếng ăn đến giấc ngủ với cả trái tim và tấm lòng của những người mẹ.

"Đến giờ ăn rồi Mậm ơi!", tiếng bà Hưng cất lên đầy cưng nựng. Phía trong cũi, mắt Mậm ánh lên vui sướng, miệng ú ớ: "Cháo, cháo…!"

"Người không mang họ"

Đã 10 năm qua, Mậm được bà Dương Thị Hưng (SN 1968) chăm sóc, nuôi dưỡng. Bà Hưng là một trong số nhiều bảo mẫu gắn bó tại Làng trẻ mồ côi SOS Hà Tĩnh (Làng đóng trên địa bàn phường Trần Phú, Hà Tĩnh) từ những năm đầu thành lập.

Một ngày mưa to gió lớn, bà Hưng đón trên tay đứa bé đỏ hỏn, chân tay co quắp, tím tái, ướt sũng. Em là đứa trẻ tàn tật bị bỏ rơi bên vệ đường khi chỉ vừa mấy ngày tuổi. Nguyễn Văn Mậm, cái tên mà những người mẹ, người bố ở Làng đặt cho đứa bé ấy. Họ của em được khai sinh theo họ của giám đốc Làng trẻ SOS, ngày sinh của em được lấy là ngày em bị bỏ rơi, còn năm sinh thì được đoán chừng. Mậm được đưa về Làng trẻ mồ côi SOS trong hoàn cảnh như thế, giống như hàng trăm đứa trẻ tại mái ấm này cũng đã được khai tên, đặt họ theo cách tương tự. Các em gọi những người mẹ nuôi, bố nuôi bằng tiếng gọi trìu mến: Mẹ! Bố!

Bà Dương Thị Hưng nói rằng, những đứa trẻ này đều là con của mình. Suốt 32 năm qua làm công việc bảo mẫu, bà đã nuôi dưỡng hàng trăm thế hệ trẻ nên người. Từ những đứa trẻ khoẻ mạnh đến tật nguyền đều được chăm bẵm, lớn lên trên đôi bàn tay của bà. Thìa cháo, bình sữa, những đêm sốt triền miên…, bà đã mang trái tim của một người mẹ để chăm lo, sưởi ấm tổn thương, mất mát trong lòng những đứa trẻ không cha, không mẹ. Chăm sóc những đứa trẻ khoẻ mạnh đã khó, chăm sóc những đứa trẻ tàn tật lại càng vất vả gấp bội. Hiện bà Hưng đang đảm nhiệm chăm sóc, nuôi dưỡng cho 19 cháu khuyết tật, trong đó có 7 cháu khuyết tật nặng. Những bữa ăn, giấc ngủ, những viên thuốc cảm, sốt mỗi khi trái gió trở trời, đều được bà lo lắng cho từng đứa như chính con mình dứt ruột đẻ ra.

Những đứa trẻ có số phận nghiệt ngã nhưng ở mái ấm này, các em luôn có tình yêu thương của cộng đồng

"Tôi cùng một mẹ nữa phụ trách cho khối trẻ khuyết tật và khuyết tật nặng với tổng 19 cháu. Các cháu đều không thể tự sinh hoạt như người bình thường, nằm tại chỗ nên việc chăm sóc càng cần kĩ lưỡng. Các cháu đói không biết kêu, đau không biết nói nên thương lắm. Tôi luôn xem chúng là con của mình, chưa một ngày tôi thấy cực khổ vì công việc này. Tôi muốn dành tình yêu thương của mình bù đắp cho những đứa trẻ có số phận thiệt thòi", bà Hưng nói.

Lấp đầy khoảng trống

"Thống Nhất" là tên được đặt cho em bé vừa mới đón về Làng. Em bị bỏ rơi ngay khi vừa lọt lòng mẹ tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Tĩnh vào ngày 30.4.2025. Tiếng khóc khát sữa của em những đêm mới về Làng khiến chị Phan Thị Phương (SN 1983) nghẹn ngào. Chị Phương là một trong hai cán bộ hiện đang phụ trách chăm sóc, nuôi dưỡng 7 trẻ sơ sinh. Hơn ai hết, chị thấu hiểu sự thiệt thòi của những đứa trẻ vừa lọt lòng đã không được bú mớm dòng sữa ấm nóng của mẹ. Bởi, vốn chị cũng là một đứa trẻ mồ côi.

Khi vừa lên 6 tuổi, mẹ đột ngột qua đời bị bạo bệnh, chị Phương được bà ngoại đón về nuôi. Suốt thời thơ ấu, chị luôn khao khát hơi ấm của mẹ. Từ sự thấu cảm đối với những số phận nghiệt ngã trong cuộc đời, chị Phương đã chọn thi vào trường Đại học Công tác xã hội, nung nấu ý định khi ra trường sẽ xin vào làm tại Làng trẻ mồ côi SOS. Năm 2007, tốt nghiệp với tấm bằng giỏi, rất nhiều cơ hội việc làm, song chị Phương đã tình nguyện xin về Làng trẻ SOS Hà Tĩnh. Bằng trái tim của một đứa trẻ từng mất mẹ, thấu hiểu khoảng trống không thể lấp đầy đó, chị Phương đã dốc hết tình yêu thương, tận tuỵ chăm sóc những em bé được đưa về đây, từ lúc đỏ hỏn, yếu ớt cho đến khi khoẻ mạnh, biết đi, biết chạy.

Gắn bó cuộc đời mình với mái ấm này, chị đem lòng yêu và kết hôn với anh Nguyễn Văn Tính (hiện là điều dưỡng trưởng tại Bệnh viện Đa khoa Hà Tĩnh). Anh Tính cũng là trẻ mồ côi được nuôi dưỡng tại Làng. Tình yêu thương, sự thấu cảm giữa hai con người có chung số phận thiệt thòi đã gắn kết, gieo duyên cho chị Phương và anh Tính nên duyên vợ chồng. "Bé lớn nhất 18 tháng tuổi, bé nhỏ nhất chỉ vừa 29 ngày tuổi nên việc chăm sóc rất vất vả. Với kinh nghiệm chuyên ngành, chúng tôi rèn luyện cho các bé thói quen sinh hoạt khoa học. Dành tình yêu thương như chính con của mình nên chưa một ngày tôi thấy áp lực bởi công việc này", chị Phương chia sẻ. 11 năm qua, chị Đặng Thị Mỹ (SN 1987) là trị liệu viên tại Làng trẻ mồ côi SOS. Vào Làng làm việc từ năm 2014, hiện, chị đang phụ trách trị liệu cho 20 cháu khuyết tật. Tốt nghiệp chuyên ngành y học cổ truyền, chị Mỹ là một trong số thanh niên "dũng cảm" tình nguyện xin vào Làng trẻ làm việc không lương với mong muốn mang chuyên môn của mình giúp đỡ những đứa trẻ có số phận nghiệt ngã: Không cha, không mẹ lại bị khuyết tật.

Suốt ba năm đầu, chị Mỹ làm việc không lương, không có bất kỳ chế độ đãi ngộ nào, song nhìn những đứa trẻ mình chăm sóc, trị liệu tự bước được những bước đi đầu tiên, trái tim chị vỡ oà vui sướng. Buồn cùng các con, khóc cùng các con, bởi, trị liệu là cả quá trình kiên trì, đau đớn, phải có trái tim thấu cảm, yêu thương thật sự mới có thể kiên trì đồng hành…

(Còn tiếp)

Làng trẻ em mồ côi Hà Tĩnh được thành lập từ năm 1992 theo Quyết định 230/QĐUB của UBND tỉnh Hà Tĩnh với chức năng nhiệm vụ là chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trẻ em mồ côi, trẻ khuyết tật, trẻ sơ sinh bị bỏ rơi. Sau hơn 32 năm hoạt động, Làng đã nhận và đem về cưu mang, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trên 620 cháu có hoàn cảnh éo le như: Mồ côi cha mẹ, không nơi nương tựa; trẻ sơ sinh bị bỏ rơi; trẻ bị nhiễm chất độc da cam, trẻ khuyết tật, bại não...

Hiện nay, Làng trẻ em mồ côi Hà Tĩnh đang chăm sóc nuôi dưỡng 87 cháu, trong đó có 43 cháu học tại các trường trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh; 17 cháu đang học các trường đại học, cao đẳng trên cả nước; 20 cháu là trẻ khuyết tật, bại não; 7 cháu là trẻ sơ sinh bị bỏ rơi.

Cơ hội mới cho du lịch Khánh Hòa

● Bài, ảnh: XUÂN HƯỚNG

Từ ngày 1.7.2025 tỉnh Khánh Hòa và Ninh Thuận chính thức hợp nhất thành tỉnh Khánh Hòa. Với sự kết hợp của hai vùng đất giàu tài nguyên du lịch, Khánh Hòa hứa hẹn trở thành một trong những trung tâm du lịch hướng biển quan trọng và lớn bậc nhất Đông Nam Á.

Một góc vịnh Nha Trang

Tiềm năng du lịch biển vô cùng lớn

Khánh Hòa sở hữu địa hình đa dạng từ biển, đồng bằng, đồi núi đến sa mạc, cùng đường bờ biển dài nhất cả nước với nhiều vịnh biển tuyệt đẹp như: Vân Phong, Nha Trang, Cam Ranh, và Vĩnh Hy. Không chỉ phong phú về cảnh quan thiên nhiên, Khánh Hòa còn là một kho tàng văn hóa bản địa. Bên cạnh văn hóa người Việt, tỉnh còn bảo tồn nhiều di sản văn hóa Chăm và Raglai, tạo điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch văn hóa và du lịch cộng đồng. Hệ sinh thái núi rừng đa dạng với Khu Bảo tồn thiên nhiên Hòn Bà, Vườn quốc gia Núi Chúa, Vườn quốc gia Phước Bình... cũng mở ra tiềm năng lớn cho du lịch sinh thái từ biển lên rừng.

Trước sáp nhập, Khánh Hòa (cũ) đã là điểm đến du lịch biển hàng đầu Việt Nam, thu hút hơn 10,6 triệu lượt khách lưu trú trong năm 2024. Các địa danh như: Dốc Lết, Nha Trang, Bãi Dài, Cam Ranh đã quen thuộc với du khách Hàn Quốc, Nga, Trung Quốc và liên tục được bình chọn là điểm đến yêu thích quốc tế. Trong khi đó, Ninh Thuận (cũ) lại nổi bật với những loại hình du lịch độc đáo như du lịch sinh thái sa mạc, du lịch nông nghiệp (vườn nho, đồng cừu) và du lịch trải nghiệm văn hóa Chăm. Sự hợp nhất Khánh Hòa và Ninh Thuận thành tỉnh Khánh Hòa tạo nên một bức tranh du lịch đa dạng và đậm bản sắc, kết nối hai vùng tài nguyên bổ sung lẫn nhau.

Ông Nguyễn Văn Hòa, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Khánh Hòa cho rằng: "Việc sáp nhập là tiền đề để định hình một hệ sinh thái du lịch liên kết vùng, vừa có sự tương đồng nhưng vẫn có nhiều khác biệt, giúp tối ưu hóa nguồn lực, tăng sức hút du lịch quốc tế và tăng trưởng kinh tế. Đây cũng là cơ hội để ngành Du lịch Khánh Hòa định hướng lại mô hình quản lý, quảng bá và phát triển sản phẩm theo hướng xanh - bản sắc - bền vững, nâng tầm thương hiệu, đưa Khánh Hòa trở thành điểm đến năng động, đa sắc màu, mang đến trải nghiệm toàn diện và khác biệt cho du khách".

Ông Phạm Minh Nhựt, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Nha Trang - Khánh Hòa chia sẻ: "Sự sáp nhập này sẽ tạo điều kiện thuận lợi để đầu tư phát triển sản phẩm du lịch liên vùng và kết nối hệ sinh thái du lịch hiệu quả hơn, góp phần thúc đẩy ngành du lịch phát triển bền vững, có chiều sâu và đủ sức cạnh tranh. Đặc biệt, dải bờ biển Khánh Hòa mới kéo dài gần 500 km, từ vịnh Vũng Rô đến TP Cam Ranh, "ôm trọn" các vịnh biển nổi tiếng như: Vân Phong, Nha Phu, Cù Huân (vịnh Nha Trang) và vịnh Cam Ranh. Tuyến ven biển trải dài từ Cam Ranh đến Cà Ná không chỉ là lợi thế tự nhiên mà còn là "tài sản chiến lược" để phát triển mạnh kinh tế biển, du lịch và logistics".

Dải bờ biển liên hoàn này được kỳ vọng trở thành trục phát triển kinh tế - xã hội trọng điểm, với các ngành mũi nhọn như du lịch biển, cảng biển, logistics, khu kinh tế và nuôi trồng thủy hải sản. Vùng biển Ninh Thuận vốn nổi tiếng với điều kiện tự nhiên lý tưởng để nuôi tôm, cá và rong biển. Khi hợp nhất, điều này sẽ tạo điều kiện hình thành các khu nuôi trồng thủy sản công nghệ cao, gia tăng sản lượng xuất khẩu.

Việc sáp nhập còn tạo cơ hội phối hợp hiệu quả giữa các hạ tầng kinh tế chiến lược như: Cảng Cam Ranh, sân bay quốc tế Cam Ranh và sân bay quân sự Thành Sơn. Đây là những yếu tố quan trọng, vừa thúc đẩy phát triển du lịch hướng biển, vừa giữ vững vai trò phòng thủ an ninh quốc phòng ở khu vực Nam Trung Bộ.

Đáng chú ý, việc sở hữu Vịnh Vân Phong - một trong những khu vực có cảng nước sâu lý tưởng nhất Đông Nam Á, cùng với dải ven biển mới của Ninh Thuận, cho phép Khánh Hòa đẩy mạnh phát triển các trung tâm logistics biển, xây dựng cảng trung chuyển quốc tế và chuỗi khu công nghiệp gắn với dịch vụ hậu cần cảng biển. Điều này tạo ra sức cạnh tranh mới trong thu hút đầu tư nước ngoài và phát triển các hành lang kinh tế ven biển.

Mở ra cơ hội lớn

Ông Trần Quốc Nam, Chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa khẳng định: "Cơ hội đổi mới của Khánh Hòa trong thời gian tới là rất lớn. Tỉnh sẽ tập trung phát triển kinh tế biển với tầm quan trọng và chiến lược. Với đường bờ biển dài gần 500km và 4 vịnh biển có những giá trị đặc biệt, cùng vùng biển khơi rộng lớn và hàng trăm đảo lớn nhỏ, trong đó có Quần đảo Trường Sa và đặc khu Trường Sa, Khánh Hòa có nhiều lợi thế để phát triển mạnh kinh tế biển".

Ông Nghiêm Xuân Thành, Bí thư Tỉnh ủy Khánh Hòa nhấn mạnh, Khánh Hòa đang đứng trước tiềm năng, cơ hội, vận hội lớn chưa từng có. Không gian phát triển mới sau hợp nhất sẽ mở ra cơ hội lớn, đòi hỏi phải có tư duy mới, cách làm đột phá để nhanh chóng chuyển hóa các cơ hội, tiềm năng nổi trội thành các nguồn lực, động lực phát triển, đồng thời với giải quyết các điểm nghẽn, đưa Khánh Hòa bước vào một thập niên nâng tầm phát triển nằm trong nhóm các tỉnh, thành phố tăng trưởng cao nhất cả nước.

"Tỉnh sẽ chú trọng vươn ra khơi xa vừa làm kinh tế, vừa bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Để đạt được điều này, Khánh Hòa xác định phát triển những mảng trụ cột đặc trưng kinh tế biển như công nghiệp năng lượng, công nghiệp chế biến, chế tạo, logistics, công nghiệp công nghệ cao. Song song đó là tiếp tục phát triển ngành du lịch trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn, mang tầm vóc đẳng cấp quốc tế", Bí thư Tỉnh ủy Khánh Hòa Nghiêm Xuân Thành cho biết. ■

Nâng cao nhận thức về du lịch bền vững

Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam vừa tổ chức lớp tập huấn về du lịch bền vững trong khuôn khổ Dự án "Du lịch Thụy Sỹ vì sự phát triển bền vững tại Việt Nam" (Dự án ST4SD) tại xã Quản Bạ và phường Hà Giang 1 tỉnh Tuyên Quang. Tham gia lớp tập huấn có công chức Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam; đại diện các đơn vị thuộc Sở VHTTDL tỉnh Tuyên Quang, Hiệp hội Du lịch và doanh nghiệp du lịch tỉnh Tuyên Quang; đại diện Ban Quản lý một số Làng Văn hóa Du lịch cộng đồng tiêu biểu và có tiềm năng trên địa bàn.

Dự án ST4SD được tài trợ bởi Chính phủ Liên bang Thụy Sĩ nhằm mục tiêu hỗ trợ ngành Du lịch Việt Nam phát triển theo hướng bền vững và toàn diện hơn. Dự án triển khai tại ba địa phương gồm Tuyên Quang, Đà Nẵng, Đồng Tháp. Tại đây, dự án sẽ hỗ trợ kỹ thuật trong phát triển và xúc tiến các điểm đến, sản phẩm du lịch phù hợp với kế hoạch phát triển du lịch hiện tại của địa phương, thúc đẩy sự phát triển bền vững. Về lâu dài, dự án ST4SD sẽ hỗ trợ tạo ra sinh kế mới và góp phần phát triển nền kinh tế bền vững ở Việt Nam.

Lớp tập huấn về du lịch bền vững trong khuôn khổ Dự án ST4SD nhằm mục đích bồi dưỡng, cập nhật các kiến thức quản lý nhà nước về du lịch cơ bản, cần thiết cho công chức, cán bộ, người làm du lịch; nâng cao nhận thức về du lịch bền vững và quản lý du lịch bền vững. Đồng thời giới thiệu các mô hình quản lý du lịch bền vững tại Việt Nam và trên thế giới, các tiêu chuẩn quốc tế và chương trình chứng nhận về du lịch bền vững. Trang bị kiến thức và kỹ năng để áp dụng vào công tác quản lý, quy hoạch và phát triển du lịch bền vững tại địa phương. Mở rộng kết nối, trao đổi kinh nghiệm giữa công chức, cán bộ làm du lịch ở trung ương với địa phương.

Khảo sát tại Làng Văn hóa du lịch cộng đồng thôn Nậm Đăm, xã Quản Bạ
Ảnh: THANH GIANG

Trong khuôn khổ tập huấn, các học viên đã được học tập, khảo sát thực tế tại thôn Tha (phường Hà Giang 1), Làng Văn hóa du lịch cộng đồng thôn Nậm Đăm (xã Quản Bạ) và trao chứng nhận hoàn thành chương trình.

MINH LÝ

Khi người trẻ kết nối cộng đồng

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU - NGUYỄN TRIỀU**

Giữa nhịp sống hiện đại, nhiều bạn trẻ người Ba Na Kriêm (một nhánh của dân tộc Ba Na), tại xã Vĩnh Sơn, tỉnh Gia Lai vẫn âm thầm, bền bỉ gìn giữ những giá trị văn hóa truyền thống. Họ học đánh cồng chiêng, say mê múa xoang... như một cách khẳng định rằng văn hóa của dân tộc mình không hề phai nhạt, mà đang tiếp tục được thắp sáng.

Người trẻ ở Vĩnh Sơn giới thiệu các nét văn hóa đặc sắc của dân tộc Ba Na mỗi khi có khách ghé thăm

Với người Ba Na, múa xoang gắn liền với từng nhịp sống của họ từ gặt lúa, gùi củi đến giã gạo... Tất cả được đưa vào múa một cách mộc mạc mà sâu sắc. Mỗi bước chân, mỗi vòng tròn xoay quanh cây nêu đều thấm đẫm tình cảm và bản sắc. Tiếng cồng chiêng lúc khoan thai, lúc rộn ràng như đưa người nghe hòa vào dòng chảy thiêng liêng của truyền thống.

Từ thuở nhỏ, Đinh Thị Duyên (29 tuổi, làng K8, xã Vĩnh Sơn) đã yêu thích múa xoang, một trong những nét văn hóa đặc trưng của người Ba Na. Khi mới học lớp 5, Duyên đã được nghệ nhân Đinh Chương phát hiện và trực tiếp truyền dạy. Nhận thấy sự nhanh nhạy và niềm đam mê cháy bỏng ở cô bé, nghệ nhân Chương thường chọn Duyên đại diện cho lớp trẻ biểu diễn cùng với các nghệ nhân ở địa phương tại nhiều hội thi, sự kiện văn nghệ cấp huyện, tỉnh. Chia sẻ với chúng tôi Duyên nói: "Múa xoang với em không chỉ là niềm vui, mà còn là cách để bày tỏ tình yêu với dân tộc mình. Em thường sáng tạo ra những động tác mới vẫn giữ hồn cốt truyền thống nhưng mềm mại, dễ gần hơn với người xem. Khi được bà con yêu quý và ủng hộ, em càng có thêm động lực".

Là thành viên nòng cốt của Câu lạc bộ văn nghệ truyền thống làng K8 (còn gọi là Play Kon Plo), mỗi dịp hè Duyên lại nhiệt tình hướng dẫn các em nhỏ trong làng những điệu xoang cơ bản. Không chỉ có Duyên, nhiều bạn trẻ người Ba Na ở Vĩnh Sơn đang góp phần làm sống dậy những giá trị truyền thống. Như em Đinh Văn Mục (20 tuổi), thường xuyên đi biểu diễn cùng các nghệ nhân và thanh niên trong làng mỗi khi có lễ hội văn hóa.

Âm thanh của cồng chiêng không chỉ là nhạc cụ, mà là tiếng lòng của cộng đồng, bởi vậy những ngày đầu học chiêng, em Mục gặp nhiều khó khăn, đánh chiêng rất khó, phải nhớ nhịp và vai trò của từng người trong dàn. Nhưng khi nghe ông bà kể về các lễ hội xưa, về những đêm tiếng cồng chiêng ngân vang cùng những điệu múa xoang quanh bếp lửa, em càng khao khát được học và nối tiếp truyền thống.

Theo em Mục, mỗi lần tay chạm vào cồng chiêng là một lần nói lên niềm tự hào về văn hóa dân tộc, một văn hóa không hề "cũ" mà đang sống động và có thể lan tỏa mạnh mẽ trong đời sống hiện đại. Em không chỉ muốn giữ gìn những giá trị cha ông để lại, mà còn muốn truyền cảm hứng ấy đến thế hệ sau và kết nối với cộng đồng lớn hơn.

Nghệ nhân Nhân dân Đinh Chương cho hay: "Tôi vui nhất là thấy các cháu nhỏ, thanh niên giờ đây không còn ngại cồng chiêng như trước. Hồi trước, chỉ mấy người già như tôi đánh trong lễ hội, giờ các cháu tự nguyện học, rồi còn rủ nhau tập vào buổi tối. Văn hóa Ba Na Kriêm sống được là nhờ vậy đó".

Bà Huỳnh Thị Anh Thảo, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Gia Lai cho biết: "Triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", chúng tôi luôn cố gắng nỗ lực vận động lớp trẻ người Ba Na tham gia nhiệt tình trong các sự văn hóa do tỉnh và địa phương tổ chức. Bởi sự nhập cuộc của thanh niên trong việc gìn giữ và quảng bá văn hóa truyền thống là tín hiệu rất tích cực. Khi lớp trẻ nhập cuộc, văn hóa dân tộc không chỉ được giữ mà còn có cơ hội sống dậy giữa nhịp sống hiện đại. Từ những hành động giản dị nhưng đầy tâm huyết của lớp trẻ người Ba Na ở Vĩnh Sơn hôm nay, có thể thấy họ không chỉ là người "học lại" từ cha ông, mà còn là người tiếp tục bằng tư duy mới, kết nối cộng đồng bằng sự trẻ trung, khát vọng và tinh thần cống hiến". ■

Các thanh niên người Ba Na Kriêm tích cực tham gia các hoạt động văn hóa cộng đồng tại làng, từ học đánh cồng chiêng đến biểu diễn múa xoang

Văn hóa Ba Na được gìn giữ và lan tỏa qua các buổi biểu diễn cộng đồng, nơi thế hệ trẻ tiếp nối truyền thống cha ông một cách sinh động và sáng tạo

Vinh danh Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Tu

Bộ trưởng Bộ VHTTDL vừa có Quyết định đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia đối với Lễ hội Bhuôih Haro Tơme (Mừng lúa mới) của dân tộc Cơ Tu ở các xã Nam Đông, Long Quảng, Khe Tre của TP Huế. Lễ hội Mừng lúa mới được ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia thuộc loại hình lễ hội truyền thống, tập quán xã hội và tín ngưỡng.

Lễ hội Mừng lúa mới là nghi lễ nông nghiệp tiêu biểu, phản ánh mối quan hệ mật thiết giữa con người - thiên nhiên - thần linh trong đời sống văn hóa của đồng bào dân tộc Cơ Tu. Lễ hội thường được tổ chức sau mỗi mùa thu hoạch, mang ý nghĩa tạ ơn thần linh, đặc biệt là thần lúa Giàng Haro, đã ban cho bản làng mùa màng bội thu, cuộc sống bình yên và no ấm.

Trải qua nhiều thế hệ, lễ hội được gìn giữ và truyền nối, là nét đặc trưng trong chu trình canh tác lúa truyền thống của đồng bào Cơ Tu, là dịp quan trọng để cộng đồng sum họp, vui chơi và thắt chặt tình đoàn kết. Tùy theo từng phạm vi tổ chức, trong gia đình hoặc quy mô cộng đồng toàn bản làng, mà có những nghi lễ khác nhau, các hoạt động không thể thiếu là cúng tế, múa chiêng, trống, điệu múa Pađil Yayă, ẩm thực truyền thống và trang trí cột tế Xơnur đầy biểu tượng…

Theo ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT TP Huế, Lễ hội Mừng lúa mới được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia thể hiện sự trân trọng và ghi nhận của Nhà nước đối với di sản văn hóa đặc sắc của cộng đồng dân tộc thiểu số Cơ Tu tại Nam Đông - một vùng đất giàu truyền thống, đóng vai trò quan trọng trong bản sắc văn hóa miền núi ở TP Huế.

Việc Lễ hội Mừng lúa mới của đồng bào Cơ Tu được vinh danh sẽ là cơ sở để tiếp tục bảo tồn, phát huy các giá trị bản sắc văn hóa của đồng bào vùng cao góp phần giới thiệu và thu hút du khách đến trải nghiệm.

Biểu diễn điệu múa truyền thống trong Lễ hội Mừng lúa mới của đồng bào Cơ Tu

Tin, ảnh: S.THÙY

Định vị Việt Nam bằng sức mạnh văn hóa

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Trong kỷ nguyên hội nhập toàn cầu, văn hóa không chỉ là bản sắc dân tộc mà còn là nguồn lực chiến lược trong phát triển quốc gia. Nhiều nước trên thế giới đã chứng minh rằng, sức mạnh mềm văn hóa là con đường hiệu quả để nâng tầm hình ảnh quốc gia, củng cố vị thế quốc tế và tạo ra giá trị kinh tế bền vững.

Với bề dày lịch sử và kho tàng văn hóa đặc sắc, Việt Nam có đầy đủ tiềm năng để vươn mình trở thành một quốc gia có ảnh hưởng văn hóa trong khu vực và thế giới. Điều còn thiếu là một chiến lược bài bản, đồng bộ, và dám nghĩ lớn để hiện thực hóa khát vọng đó.

Coi văn hóa là một nguồn lực mềm cốt lõi

Chính vì vậy, việc triển khai Đề án quốc tế hóa bản sắc văn hóa dân tộc và dân tộc hóa tinh hoa văn hóa thế giới trong bối cảnh này là rất đúng lúc và cần thiết. Đây sẽ là văn bản lần đầu tiên đưa ra tư duy tiếp cận hai chiều trong hội nhập văn hóa: Đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại một cách chọn lọc để làm giàu bản sắc dân tộc. So với Chiến lược Ngoại giao văn hóa, Chiến lược Văn hóa đối ngoại hay Nghị quyết 33-NQ/TW về phát triển văn hóa, con người Việt Nam, Đề án lần này sẽ là bước thể hiện sự trưởng thành rõ nét về tư duy phát triển: Coi văn hóa là một nguồn lực mềm cốt lõi, một ngành kinh tế dịch vụ đặc thù, và là trụ cột phát triển quốc gia trong kỷ nguyên mới.

Đề án cũng sẽ phải kế thừa và phát triển các quan điểm trong các văn bản trước, nhưng đi xa hơn ở chỗ cụ thể hóa bằng nhiều mục tiêu rõ ràng và cơ chế đột phá: Xây dựng hệ sinh thái văn hóa, phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí, tạo môi trường sáng tạo thuận lợi cho người làm văn hóa sống được bằng nghề, và quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới một cách có chiến lược. Những nội dung này phù hợp với xu thế quốc tế, đồng thời phù hợp với các mục tiêu phát triển đến 2030, 2045 của đất nước.

Thực tiễn thời gian qua cho thấy Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận trong lĩnh vực quảng bá văn hóa quốc gia: Từ việc liên tục được UNESCO ghi danh các di sản, cho đến việc tổ chức các sự kiện Ngày Việt Nam ở nước ngoài, các festival phim, tuần lễ văn hóa, quảng bá ẩm thực, thời trang, nghệ thuật truyền thống... Hình ảnh Việt Nam ngày càng thân thiện, đặc sắc và hấp dẫn trong mắt bạn bè quốc tế. Cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài cũng trở thành lực lượng quan trọng góp phần lan tỏa bản sắc Việt ra toàn cầu. Những nhà hàng Việt, các chương trình Tết cổ truyền, những clip TikTok mang hồn Việt… đã tạo nên một dòng chảy văn hóa không ngừng kết nối Việt Nam với thế giới.

Tuy nhiên, cũng phải thẳng thắn nhìn nhận: Sức mạnh mềm văn hóa của Việt Nam vẫn còn ở mức tiềm năng, chưa tạo được dấu ấn mạnh mẽ như nhiều quốc gia láng giềng gồm Hàn Quốc, Nhật Bản, Trung Quốc hay Thái Lan... Một phần do thiếu chiến lược dài hạn, thiếu đầu tư xứng đáng, thiếu cơ chế khuyến khích sáng tạo và truyền thông chưa hiệu quả. Trong khi đó, làn sóng văn hóa ngoại nhập ngày càng mạnh mẽ, đặt ra thách thức lớn đối với việc gìn giữ và phát huy bản sắc dân tộc, nhất là trong giới trẻ.

Cần thắp lên khát vọng vươn ra thế giới bằng chính bản sắc

Ở góc độ kinh nghiệm quốc tế, có thể thấy các quốc gia thành công đều đặt văn hóa vào trung tâm chiến lược quốc gia. Trung Quốc có mạng lưới Viện Khổng Tử phủ khắp thế giới để quảng bá ngôn ngữ, tư tưởng và văn hóa Trung Hoa. Hàn Quốc có làn sóng Hallyu được Chính phủ đầu tư bài bản từ giáo dục, sản xuất nội dung, đến truyền thông toàn cầu. Nhật Bản với chiến lược "Cool Japan" đã đưa anime, ẩm thực, thời trang, nghệ thuật truyền thống ra toàn thế giới với sự hỗ trợ tài chính của nhà nước và hợp tác công - tư hiệu quả. Thái Lan đi con đường độc đáo hơn, tập trung vào ẩm thực và Muay Thái, nhưng cũng rất thành công khi biến các biểu tượng văn hóa ấy thành thương hiệu quốc gia.

Từ các mô hình này, bài học rút ra cho Việt Nam là phải có một chiến lược dài hạn, một bộ máy thực thi linh hoạt, cơ chế tài chính đủ mạnh và sự tham gia tích cực của cộng đồng sáng tạo, người dân, doanh nghiệp, báo chí, kiều bào và cả hệ thống chính trị. Không thể chỉ trông chờ vào ngân sách nhà nước hay các hoạt động mang tính tự phát. Việc quảng bá văn hóa phải trở thành nhiệm vụ chính trị, kinh tế và xã hội cấp thiết như bất kỳ nhiệm vụ nào khác của quốc gia.

Lễ khai mạc Những ngày văn hóa Việt Nam tại Liên bang Nga (7.2024) Ảnh: P.V

Biểu diễn nhạc cụ và trò chơi dân gian tại Lễ hội văn hóa Việt Nam kết nối cộng đồng tại Hàn Quốc (9.2022) Ảnh: K.VÂN

Vì vậy, sau này, cùng với việc ban hành Đề án mới, chúng ta cần khẩn trương xây dựng các hoạt động triển khai cụ thể theo từng nhóm lĩnh vực: Phát triển công nghiệp văn hóa, tăng cường truyền thông văn hóa trên nền tảng số, hỗ trợ sáng tạo trẻ, đưa văn hóa Việt vào trường học, hợp tác văn hóa quốc tế, số hóa và khai thác di sản, tăng cường giao lưu nhân dân, nâng cao vai trò kiều bào… Mỗi nhóm giải pháp cần có cơ quan chủ trì, lộ trình rõ ràng, ngân sách đủ mạnh và cơ chế phối hợp hiệu quả giữa trung ương và địa phương, giữa nhà nước và tư nhân, giữa các ngành với nhau. Chúng ta cần nhận thức rằng sức mạnh mềm không tự nhiên mà có. Nó là kết quả của một quá trình kiến tạo bản sắc, đầu tư cho sáng tạo, và truyền thông hiệu quả. Mỗi sản phẩm văn hóa, từ một món ăn, một bộ phim, một vở kịch, đến một bài hát, một bộ trang phục, nếu được làm tử tế, đều có thể trở thành sứ giả văn hóa Việt Nam. Mỗi công dân, từ người nghệ sĩ đến cô giáo, anh hướng dẫn viên du lịch, bạn trẻ làm nội dung số, cho đến kiều bào ở khắp nơi, đều có thể trở thành một đại sứ văn hóa.

> *Bài học rút ra cho Việt Nam là phải có một chiến lược dài hạn, một bộ máy thực thi linh hoạt, cơ chế tài chính đủ mạnh và sự tham gia tích cực của cộng đồng sáng tạo, người dân, doanh nghiệp, báo chí, kiều bào và cả hệ thống chính trị.*
>
> *Không thể chỉ trông chờ vào ngân sách nhà nước hay các hoạt động mang tính tự phát. Việc quảng bá văn hóa phải trở thành nhiệm vụ chính trị, kinh tế và xã hội cấp thiết như bất kỳ nhiệm vụ nào khác của quốc gia.*

Hơn lúc nào hết, chúng ta cần thắp lên khát vọng vươn ra thế giới bằng chính bản sắc của mình. Khát vọng ấy sẽ chỉ có thể thành hiện thực nếu được dẫn dắt bởi tầm nhìn chiến lược, thể chế phù hợp và hành động quyết liệt. Định vị Việt Nam bằng sức mạnh văn hóa không phải là khẩu hiệu, mà là một con đường phát triển dài lâu, có chiều sâu và giàu bản sắc. Một con đường mà nếu kiên trì đi tới cùng, sẽ giúp Việt Nam không chỉ giàu có hơn, mà còn được yêu mến, tôn trọng và ngưỡng mộ hơn trên bản đồ thế giới. ■

Triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa với "Sáng tạo để kiến thiết"

Bộ VHTTDL vừa ban hành văn bản số 3255/BVHTTDL - BQTG gửi các cục: Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm; Bản quyền tác giả; Nghệ thuật biểu diễn; Điện ảnh; Du lịch Quốc gia Việt Nam; Văn hóa cơ sở, Thư viện và Gia đình; Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử; Xuất bản, In và Phát hành về việc triển khai nhiệm vụ tổ chức triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa.

Triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa với chủ đề "Sáng tạo để kiến thiết" (dự kiến) sẽ được tổ chức tại Triển lãm thành tựu kinh tế - xã hội nhân kỷ niệm 80 năm ngày Quốc khánh diễn ra từ ngày 28.8 đến 5.9.2025 tại Hà Nội. Phát triển công nghiệp văn hóa là xu thế đang diễn ra mạnh mẽ, là động lực quan trọng thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội của nhiều quốc gia trên thế giới. Ở Việt Nam, trong thời gian qua, được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và sự vào cuộc của các cấp, các ngành, các địa phương, các ngành công nghiệp văn hóa đã có nhiều bước tiến mới, từng bước trở thành những ngành kinh tế dịch vụ quan trọng, đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của đất nước, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc, tạo việc làm và nâng cao giá trị thương hiệu quốc gia.

Vì vậy, việc tổ chức giới thiệu những kết quả đạt được và xu hướng phát triển của 12 ngành công nghiệp văn hóa tại Triển lãm thành tựu kinh tế - xã hội nhân kỷ niệm 80 năm ngày Quốc khánh giúp cơ quan quản lý, cộng đồng doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân sáng tạo và công chúng nhận thức rõ hơn về tầm quan trọng của phát triển công nghiệp văn hóa trong phát triển kinh tế - xã hội và bối cảnh hội nhập hiện nay. Bên cạnh đó, việc tổ chức triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa cũng nhằm khẳng định công nghiệp văn hóa là nguồn lực quan trọng để thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội cho đất nước, đóng góp tích cực vào tăng trưởng GRDP và khai thác, tối ưu tài sản trí tuệ, giải quyết việc làm thông qua việc sản xuất ngày càng nhiều sản phẩm, dịch vụ công nghiệp văn hóa đa dạng, chất lượng cao. Các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, các nhà sáng tạo, nghệ sĩ,… có cơ hội giới thiệu, trao đổi, kết nối, hợp tác, quảng bá, phát triển thương hiệu, thị trường, tăng cường liên kết, tạo động lực phát triển đến cộng đồng trong nước và quốc tế.

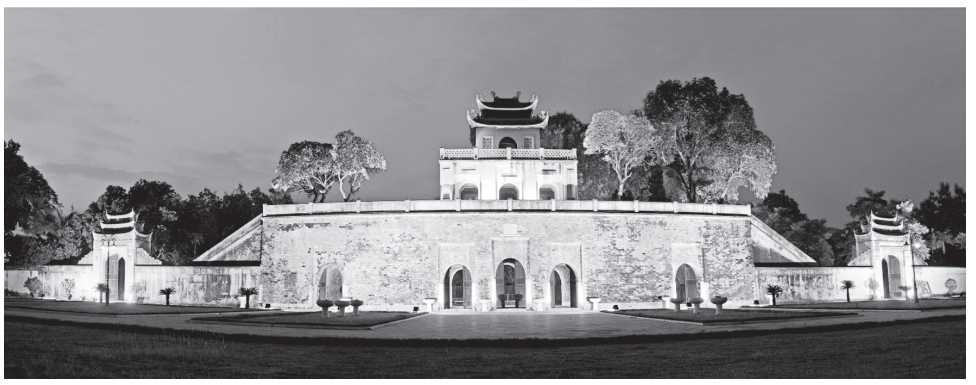
Đồng thời, quảng bá, tôn vinh giá trị văn hóa, nâng cao hình ảnh, vị thế, thương hiệu Việt Nam gắn với các sản phẩm đặc trưng, tiêu biểu. Tôn vinh những nỗ lực của cộng đồng sáng tạo, doanh nghiệp, cá nhân và vai trò của công chúng trong việc phát huy giá trị đặc sắc, tiêu biểu của nền văn hóa Việt Nam. Nâng cao nhận thức, hiểu biết về quyền tác giả, quyền liên quan trong hoạt động sáng tạo và vai trò của quyền tác giả, quyền liên quan trong phát triển công nghiệp văn hóa. Khơi dậy tình yêu, niềm tự hào về văn hóa Việt Nam và truyền cảm hứng, tạo động lực sáng tạo cho thế hệ trẻ.

Dự kiến triển lãm được thiết kế như một dòng chảy văn hóa liên tục, từ cội nguồn truyền thống đến sáng tạo hiện đại, kết nối các ngành công nghiệp văn hóa thành một hệ sinh thái sống động, có tính liên kết giữa các ngành công nghiệp văn hóa. Màu sắc chủ đạo lấy cảm hứng từ bảng màu văn hóa Việt Nam bằng những điểm nhấn danh lam thắng cảnh độc đáo, các công trình, tác phẩm điện ảnh, nghệ thuật, kiến trúc… kết hợp với ánh sáng thông minh để tạo hiệu ứng không gian đa chiều, hấp dẫn. Vật liệu sử dụng ưu tiên là vật liệu bền vững, thân thiện môi trường, và có khả năng tái sử dụng.

Đối với cổng chào và sảnh đón, đây là khu vực khởi đầu cho hành trình khám phá, trải nghiệm không gian sáng tạo các ngành công nghiệp văn hóa gắn với chủ đề sáng tạo trong công nghiệp văn hóa phải song hành việc bảo vệ bản quyền. Không gian sẽ thể hiện quá trình phát triển của 12 lĩnh vực công nghiệp văn hóa đóng góp vào sự phát triển của đất nước thông qua những nội dung và thành tựu chung được trình chiếu trên màn hình led trung tâm về số liệu phát triển công nghiệp văn hóa, các đơn vị làm công nghiệp văn hóa tiêu biểu cho từng lĩnh vực và làm nổi bật lên vai trò của chính sách của Đảng và Nhà nước thông qua việc ban hành Chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam 2020, định hướng đến năm 2030 và Chiến lược phát triển Công nghiệp văn hóa mới đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Không gian trưng bày sẽ bao gồm các khu vực trưng bày của các ngành như: Điện ảnh, Nghệ thuật biểu diễn, phần mềm và các trò chơi giải trí, Truyền hình và Phát thanh, Thiết kế, Quảng cáo,… Bộ VHTTDL đề nghị các đơn vị khẩn trương triển khai thực hiện các nhiệm vụ tổ chức triển lãm 12 ngành công nghiệp văn hóa với chủ đề "Không gian Sáng tạo để kiến thiết" theo nội dung đã được phân công.

T.SƯƠNG

Hoàng thành Thăng Long về đêm **Ảnh: B.LÂM**

Nghề gốm Mỹ Thiện là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định 2208/QĐ-BVTTTDL công bố Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia đối với nghề gốm Mỹ Thiện (Châu Ổ, Bình Sơn). Đây là một trong những nghề thủ công truyền thống lâu đời, gắn liền với đời sống văn hóa và sinh kế của người dân địa phương. Theo Quyết định, nghề gốm Mỹ Thiện được xếp vào loại hình "Nghề thủ công truyền thống".

Làng gốm Mỹ Thiện, xã Bình Sơn (Quảng Ngãi) phát triển sớm (từ đầu thế kỷ XVII), sản xuất được nhiều kiểu dáng xinh đẹp, tinh xảo như nồi, chum, chậu kiểng, bình hoa, ấm trà...

Vào thế kỷ XIX, nơi đây đã áp dụng kỹ thuật chế tạo men vào sản xuất đồ gốm. Nghề gốm Mỹ Thiện vừa được xếp vào loại hình "Nghề thủ công truyền thống" và chính thức trở thành một phần trong kho tàng di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Làng gốm Mỹ Thiện thị trấn Châu Ổ, huyện Bình Sơn (nay là xã Bình Sơn) giờ đây chỉ còn nghệ nhân Đặng Văn Trịnh (60 tuổi) là người duy nhất giữ nghề. Vợ chồng ông Trịnh bền bỉ bám nghề, từ khâu nhào đất, tạo dáng, tô vẽ đến nung lò, xuất bán, mọi công đoạn đều do hai ông bà tự tay đảm nhiệm. Ông Trịnh chia sẻ, ông gắn bó với gốm từ thuở bé, khi được cha truyền cho cục đất sét đầu tiên và những bài học nghề đầu đời. Qua lời kể của cha, ông biết rằng cách đây hơn 200 năm, những người mang họ Phạm và họ Nguyễn từ Thanh Hóa vào lập nghiệp ở Quảng Ngãi đã dựng nên những lò nung đầu tiên ở Mỹ Thiện, đặt nền móng cho nghề gốm nơi đây.

"Các ông tổ khi ấy chọn vùng đất ven sông Trà Bồng, thuận tiện giao thương để phát triển nghề. Ban đầu, dân làng chủ yếu làm nông, nhưng nhờ học hỏi từ những người thợ giỏi, họ dần chuyển sang làm gốm. Người Co ở miền núi Trà Bồng thường kết bè củi trôi sông xuống đây, vừa bán củi vừa đặt làm ché để ủ rượu cần", ông Trịnh kể lại. Làng gốm Mỹ Thiện từng được ghi chép trong điều trần của quan Tuần phủ Quảng Ngãi Nguyễn Bá Trác gửi lên vua Bảo Đại và được đăng trên tạp chí Nam Phong nổi tiếng năm 1933. Theo tư liệu, văn tế và truyền ngôn dân gian, các nghệ nhân nơi đây từng được vời vào Phủ Chúa Nguyễn để chế tác gốm tinh xảo phục vụ hoàng gia và làm tặng vật.

Giao thương giữa miền núi và đồng bằng diễn ra suốt hàng trăm năm. Cứ vào tháng Chạp, người miền núi lại xuống làng đặt hàng ché rượu. Trong xưởng, bà Phạm Thị Thu Cúc (vợ ông Trịnh) vừa xoay đất sét, vừa liệt kê những đơn hàng chuẩn bị giao cho khách như hơn 500 chiếc cối giã, trên 200 ché rượu, 50 - 70 lọ hoa, cùng nhiều loại bình vôi, ấm trà, bình tráng men... Nghệ nhân Đặng Văn Trịnh bộc bạch: "Dù thời cuộc thay đổi, hoa văn trên gốm Mỹ Thiện vẫn giữ nguyên dáng dấp cổ truyền. Hình rồng năm móng đắp nổi theo phong cách thời Lý, biểu trưng cho sự cao quý, linh thiêng. Hình cành trúc tượng trưng cho người quân tử, thẳng ngay, đồng thời mang ý nghĩa may mắn, phát tài. Còn con chuột gắn với hình ảnh "chuột sa hũ nếp" là biểu tượng của sự đủ đầy, thịnh vượng".

Ở làng gốm Mỹ Thiện, mỗi gia đình có cách tạo hình rồng riêng. Ông Trịnh giữ đúng lối xưa cha ông để lại, có lúc rồng nhiều vảy, có lúc giản lược tượng trưng - tùy vào óc sáng tạo, nhưng luôn giữ cái hồn chung. "Nhiều người chỉ cần nhìn hoa văn là biết ngay sản phẩm thuộc nhà ai. Có lần tôi thử thay hoa văn bằng hình 12 con giáp, nhưng khách vẫn chỉ chọn rồng, trúc và chuột. Họ quý cái mộc mạc, xưa cũ vì thế mới gọi là gốm có hồn", ông Trịnh nói. Kỹ thuật tạo men cổ truyền hiện chỉ còn ông Trịnh gìn giữ. Vẫn là công thức quen thuộc, đá son xay nhuyễn trộn đất trắng, xi măng, tro củi và nước, đơn giản mà tạo nên lớp men trắng đặc trưng. Gốm được nung hai lần: Lần đầu để tạo xương gốm chắc chắn, lần hai nhúng men rồi cho vào lò.

Người nghệ nhân sắp xếp từng sản phẩm gần hay xa lửa, gia giảm tỷ lệ men để tạo nên màu sắc như ý. Sau 48 giờ nung liên tục, từng sản phẩm ra lò đều có sắc men biến hóa, độc bản - đó chính là nét hấp dẫn với giới sưu tầm. Gốm Mỹ Thiện được bán từ vài chục ngàn đến hơn một triệu đồng, tùy vào kích thước và độ tinh xảo. Sản phẩm gốm của ông Trịnh hiện được UBND tỉnh Quảng Ngãi công nhận OCOP 3 sao, đang hoàn tất thủ tục xét duyệt OCOP 4 sao. Tại cơ sở sản xuất, ông cũng dành riêng một khu vực để học sinh đến tham quan, trải nghiệm làm gốm, góp phần giáo dục và lan tỏa giá trị làng nghề.

Hiện nay, gia đình ông chủ yếu làm gốm theo đơn đặt hàng, phục vụ các nhà hàng, khách sạn, khu nghỉ dưỡng có xu hướng thân thiện với môi trường và gần gũi với thiên nhiên. Ông Trịnh cho hay: "Tôi đang chỉ dạy lại nghề cho con trai. Mong rằng sẽ ươm được mầm yêu nghề để sau này khi vợ chồng tôi già yếu, làng gốm vẫn còn người tiếp nối, giữ gìn hồn cốt Mỹ Thiện - nơi đỏ lửa suốt hơn 200 năm qua". ■

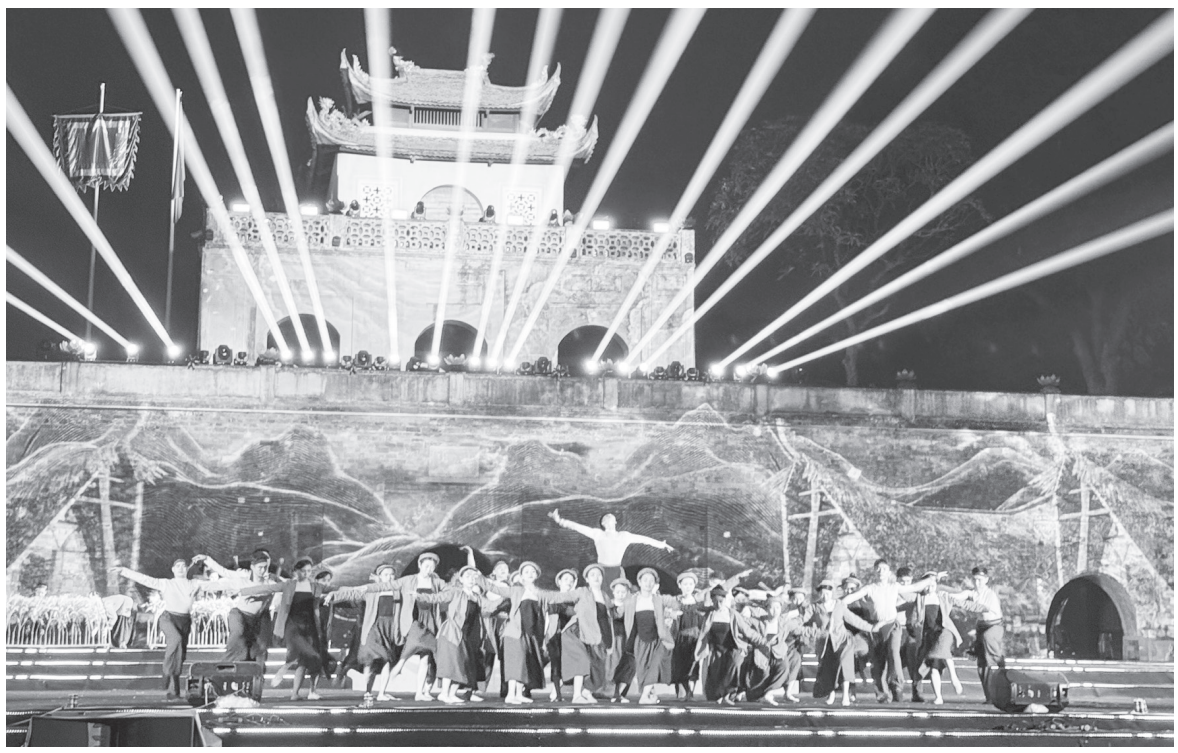
Nghệ nhân Đặng Văn Trịnh, người duy nhất còn gìn giữ nghề làm gốm Mỹ Thiện

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ 4.0:

Cơ hội vàng để nghệ thuật biểu diễn chuyển mình

● **ĐÌNH TOÁN**

Trong làn sóng chuyển đổi số mạnh mẽ, công nghệ 4.0 đang mở ra cánh cửa mới cho nghệ thuật biểu diễn Việt Nam vươn tầm hiện đại. Từ sân khấu kịch, hòa nhạc, múa đương đại đến các chương trình nghệ thuật tổng hợp, hiệu ứng hình ảnh - âm thanh - ánh sáng tương tác đã góp phần tạo nên những không gian nghệ thuật sống động, đột phá trong cảm xúc và trải nghiệm của khán giả.

Công nghệ 4.0 mang đến trải nghiệm mới cho khán giả — Ảnh: NAM NGUYỄN

Tuy nhiên, hành trình đưa công nghệ vào nghệ thuật không hề bằng phẳng. Thiếu kinh phí, hạn chế hạ tầng và nhân lực chuyên sâu đang là những "nút thắt" lớn cần tháo gỡ để nghệ thuật biểu diễn thực sự bứt phá trong kỷ nguyên số.

Phận "con nhà nghèo"

Sự kết hợp giữa nghệ thuật biểu diễn và công nghệ 4.0 đã cho ra đời những sản phẩm và trải nghiệm độc đáo, mang tính tương tác, cá nhân hóa cao mà trước đây khó có thể thực hiện được. Theo TS Trần Thị Minh Thu (Trưởng ban Nghiên cứu nghệ thuật - Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam - Bộ VHTTDL), công nghệ 4.0 cho phép khán giả đắm chìm trong không gian biểu diễn như thật, tạo nhiều hiệu ứng sống động, cuốn hút người xem; giúp nghệ thuật biểu diễn tiếp cận khán giả toàn cầu, vượt qua giới hạn về địa lý.

"Tuy nhiên, việc ứng dụng công nghệ 4.0 vào lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn ở nước ta còn nhiều hạn chế. Một phần vì sử dụng khó, chi phí vận hành cao, phần vì cơ sở vật chất và trang thiết bị đã lạc hậu hoặc không được đầu tư đồng bộ. Cùng với đó, đội ngũ nhân sự kỹ thuật còn chưa nắm chắc cách vận hành công nghệ mới. Các biên đạo, đạo diễn cũng chưa hiểu rõ tác dụng, phương pháp áp dụng vào thực tế. Một số chương trình dù được áp dụng công nghệ mới lại chưa đảm bảo tính nghệ thuật, tương tác, thiên về trình chiếu hình ảnh dẫn đến hiệu quả chưa cao. Thị trường công nghiệp biểu diễn ở nước ta cũng vì thế chưa phát triển xứng với tiềm năng sẵn có", TS Trần Thị Minh Thu nhận định.

Đồng quan điểm, TS Phạm Việt Hà (Vụ Khoa học, Công nghệ, Đào tạo và Môi trường - Bộ VHTTDL) cho biết, hạn chế lớn nhất trong việc tiếp cận và ứng dụng khoa học công nghệ trong biểu diễn của các đơn vị nghệ thuật ở Việt Nam hiện nay là về hạ tầng công nghệ. Phần lớn các nhà hát, sân khấu đều trong tình trạng thiếu hụt thiết bị hiện đại như hệ thống âm thanh, ánh sáng đạt chuẩn quốc tế, màn hình trình chiếu lớn, công nghệ AR/VR, hologram…

TS Phạm Việt Hà cho biết thêm, các đơn vị nghệ thuật hiện cũng phải đối mặt với việc thiếu nguồn nhân lực công nghệ - nghệ thuật chất lượng cao. Tâm lý e ngại đổi mới của một bộ phận nghệ sĩ, đạo diễn, nhà quản lý và việc chưa định hình rõ ràng thị trường nghệ thuật công nghệ số cũng gây ra một số khó khăn cho việc tăng cường ứng dụng công nghệ 4.0 vào lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

Dẫn ví dụ từ thực tế, NSƯT Trịnh Mai Nguyên (Nhà hát Kịch Việt Nam) chia sẻ, Nhà hát phải đối mặt với khó khăn "đủ mọi bề" khi hệ thống âm thanh, ánh sáng cũ kỹ, lạc hậu, chưa được đầu tư đồng bộ; không có người vận hành máy móc chuyên nghiệp. Các thế hệ lãnh đạo Nhà hát đều đưa ra chiến lược, giải pháp đầu tư máy móc, cơ chế chính sách cho người thực hiện công việc kỹ thuật… nhưng tất cả vẫn đang bị ràng buộc bởi bài toán tiền lương và cơ chế. Không chỉ Nhà hát Kịch Việt Nam, câu chuyện tương tự cũng xảy ra tại Nhà hát Chèo Việt Nam, Nhà hát Cải lương Việt Nam (nay là Nhà hát Sân khấu truyền thống Quốc gia Việt Nam)…

Xây dựng chiến lược phát triển toàn diện

Từ những bất cập xuất phát từ thực tiễn, TS Phạm Việt Hà cho rằng, một trong những yếu tố then chốt để thúc đẩy quá trình chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ 4.0 vào lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn là phải nâng cao nhận thức của các cấp quản lý, nghệ sĩ, khán giả và toàn xã hội về vai trò của khoa học công nghệ trong sáng tạo và trình diễn nghệ thuật. Trong đó, cần xóa bỏ tâm lý e ngại, bảo thủ cho rằng "công nghệ làm mất chất của nghệ thuật và sai lệch bản sắc văn hóa truyền thống". Thay vào đó, nên nhìn nhận công nghệ như một công cụ hỗ trợ sáng tạo, truyền tải và mở rộng không gian biểu diễn.

Đối với giải pháp về tài chính, chính sách, ThS Nguyễn Thị Phương Lan (Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam) đề xuất: Chính phủ và các tổ chức văn hóa cần có phương án cung cấp các khoản tài trợ hoặc vay ưu đãi để các đoàn nghệ thuật tiến hành đầu tư vào công nghệ. Các mô hình gọi vốn cộng đồng cũng có thể được khuyến khích. Ngoài ra, cần áp dụng chính sách giảm thuế cho các doanh nghiệp công nghệ hỗ trợ nghệ thuật biểu diễn để thu hút đầu tư vào lĩnh vực này. Hơn nữa, có thể nghiên cứu, thành lập các quỹ chuyên biệt để hỗ trợ dự án nghệ thuật ứng dụng công nghệ 4.0.

TS Nguyễn Đức Quyền (Học viện Cán bộ TP.HCM) nêu rõ, việc kết hợp hài hòa giữa nguồn vốn nhà nước và nguồn lực xã hội sẽ tạo ra cú hích mạnh mẽ, giúp nghệ thuật biểu diễn nước nhà không chỉ giữ vững giá trị truyền thống mà còn vươn tầm quốc tế, đáp ứng thị hiếu ngày càng cao của công chúng và đóng góp xứng đáng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Trong đó, phải ưu tiên sử dụng nguồn lực để mua sắm trang thiết bị hiện đại và xây dựng nền tảng công nghệ tiên tiến, phục vụ trực tiếp cho quá trình sáng tạo và biểu diễn nghệ thuật.

Đặc biệt, TS Nguyễn Đức Quyền nhận định, để thúc đẩy nghệ thuật biểu diễn Việt Nam phát triển mạnh mẽ, cần xây dựng và triển khai chiến lược phát triển toàn diện. Chiến lược này không chỉ dừng lại ở việc định hướng chung cho nghệ thuật biểu diễn, mà còn phải chú trọng đến ứng dụng khoa học công nghệ một cách sâu rộng và có hệ thống. Mục tiêu là tận dụng tối đa những lợi thế mà Cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại, đồng thời chủ động hội nhập vào dòng chảy phát triển của thế giới.

NSND Doãn Bằng (Phó Giám đốc Nhà hát Tuổi Trẻ) đề xuất, cần có nguồn lực để thực hiện đầu tư mua sắm, cập nhật thiết bị, cách sử dụng và áp dụng thiết bị, phần mềm thế hệ mới nhất vào thực tiễn nghệ thuật sân khấu; đầu tư xây lắp hệ thống kỹ thuật hậu trường, sàn diễn công nghệ cao tự động hóa. Khi có được trang thiết bị hiện đại, chúng ta cũng cần có nguồn lực để mời các chuyên gia hàng đầu từ nước ngoài sang tập huấn, đào tạo cho các nghệ sĩ, kỹ sư Việt Nam về kỹ năng sử dụng và sáng tạo trên nền tảng công nghệ cao vào tác phẩm sân khấu.

NSND Doãn Bằng (Phó Giám đốc Nhà hát Tuổi Trẻ) đề xuất cần có nguồn lực để thực hiện đầu tư mua sắm, cập nhật thiết bị, cách sử dụng và áp dụng thiết bị, phần mềm thế hệ mới nhất vào thực tiễn nghệ thuật sân khấu; đầu tư xây lắp hệ thống kỹ thuật hậu trường, sàn diễn công nghệ cao tự động hóa. Khi có được trang thiết bị hiện đại, chúng ta cũng cần có nguồn lực để mời các chuyên gia hàng đầu từ nước ngoài sang tập huấn, đào tạo cho các nghệ sĩ, kỹ sư Việt Nam về kỹ năng sử dụng và sáng tạo trên nền tảng công nghệ cao vào tác phẩm sân khấu.

Trong giai đoạn phát triển mới của đất nước, kết hợp giữa nghệ thuật và công nghệ không chỉ mở rộng không gian sáng tạo, mà còn tạo động lực mới để nghệ thuật biểu diễn Việt Nam chuyển mình mạnh mẽ, bắt nhịp thời đại số và khẳng định vị thế trên bản đồ văn hóa thế giới. ■

Quảng bá hình ảnh "Việt Nam - Bản sắc, Nhân văn, Hội nhập"

Triển lãm ảnh "Việt Nam - Bản sắc, Nhân văn và Hội nhập" đang diễn ra tại tòa nhà E, Palais des Nations, Thụy Sĩ, nhằm quảng bá hình ảnh văn hóa và con người Việt Nam. Triển lãm trưng bày những bức ảnh nghệ thuật sống động, đưa người xem khám phá chiều sâu văn hóa và thiên nhiên Việt Nam, từ vẻ đẹp hùng vĩ của vịnh Hạ Long, ruộng bậc thang Tây Bắc, đến các di sản như Phố cổ Hội An và Tháp Chăm... Qua đó phản ánh sự giao thoa hài hòa giữa truyền thống và hiện đại, cùng sự đa dạng văn hóa của 54 dân tộc qua trang phục, sinh hoạt đời thường và lễ hội đặc sắc.

MINH DUY

Thưởng thức hương vị phong phú của ẩm thực Peru tại Hà Nội

Tuần lễ ẩm thực *Hương vị Peru* lần thứ 2 năm 2025 sẽ diễn ra từ ngày 9 -13.7 tại khách sạn InterContinental Hanoi Westlake. Sự kiện được tổ chức bởi Đại sứ quán Peru tại Việt Nam nhân kỷ niệm 204 năm ngày Quốc khánh Peru (28.7.1821 - 28.7.2025). Tại đây, thực khách sẽ có cơ hội thưởng thức nhiều món ăn truyền thống của Peru thông qua tài năng của 4 đầu bếp Peru hiện đang điều hành và làm việc tại các nhà hàng nổi tiếng trên khắp châu Á. Cùng với đó là các hoạt động như tiệc cocktail riêng tư, trình diễn nấu ăn trực tiếp tại Hướng nghiệp Á - Âu, đêm tiệc Prestige and Palate, tiệc tối buffet, tiệc buffet sáng muộn…

NAM ANH

Chị dâu và *Giao dịch miền biên giới* thắng lớn

● PHƯƠNG ANH - NGỌC HÀ

Sau một tuần bùng nổ cảm xúc và nghệ thuật, LHP châu Á Đà Nẵng 2025 đã khép lại đầy thăng hoa vào cuối tuần qua, vinh danh những tác phẩm xuất sắc nhất khu vực. *Giao dịch miền biên giới* (Kyrgyzstan) được xướng tên cho giải Phim châu Á hay nhất, trong khi *Chị dâu*, đại diện của điện ảnh Việt, tạo cú hích lớn khi ẵm trọn 4 giải thưởng danh giá.

Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính và TS Ngô Phương Lan trao giải Phim châu Á hay nhất (đoàn phim không kịp dự bế mạc, đại diện UBND TP Đà Nẵng nhận thay)

Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình và Giám khảo Martine Thérouane trao Giải Đặc biệt của BGK, hạng mục Phim châu Á dự thi cho phim "Mưa trên cánh bướm" của đạo diễn Dương Diệu Linh

Cảnh trong phim "Chị dâu" của đạo diễn Khương Ngọc - tác phẩm giành một lúc bốn giải thưởng danh giá tại DANAFF III

Lễ bế mạc DANAFF III có sự hiện diện của Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính cùng nhiều vị lãnh đạo, nghệ sĩ và các nhà làm phim từ khắp châu Á, đánh dấu một cột mốc mới cho Đà Nẵng trên bản đồ điện ảnh quốc tế.

Lời hẹn ở DANAFF IV

Bà Nguyễn Thị Anh Thi, Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng, Phó Trưởng BCĐ, Trưởng BTC LHP khẳng định, Đà Nẵng tự hào khi được trở thành điểm hẹn mới của điện ảnh châu Á - nơi những câu chuyện, khát vọng và giá trị nhân văn được sẻ chia, lan tỏa qua ngôn ngữ của hình ảnh và cảm xúc. "Chính sự đồng hành, phát triển của các nền điện ảnh khu vực là động lực để chúng tôi tiếp tục xây dựng sự kiện ngày càng chuyên nghiệp, sáng tạo và nhân văn hơn trong những năm tiếp theo. Chúng tôi tin tưởng rằng trong hành trình phát triển, Đà Nẵng không chỉ là nơi tổ chức LHP mà còn là bối cảnh, là điểm đến, nguồn cảm hứng bất tận cho những tác phẩm điện ảnh châu Á và thế giới", Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng bày tỏ.

TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến và Phát triển Điện ảnh Việt Nam, Giám đốc DANAFF III cho biết, LHP đã đạt được hai mục tiêu quan trọng là tôn vinh di sản điện ảnh quý giá và phát hiện, khích lệ, hỗ trợ các tài năng trẻ. DANAFF III cho thấy sự phát triển cả về quy mô, nội dung chương trình và chất lượng nghề nghiệp với tổng số phim trình chiếu, số buổi chiếu phim và số chương trình phim đều tăng so với hai kỳ trước. Bên cạnh các hạng mục giải thưởng là Giải Phim châu Á dự thi, Giải Phim Việt Nam dự thi, Giải NETPAC và Giải Khán giả cho chương trình "Điện ảnh Việt Nam hôm nay", tại DANAFF III, lần đầu tiên có Giải của các nhà phê bình cho phim châu Á xuất sắc trong chương trình "Toàn cảnh điện ảnh châu Á". Nhiều tác phẩm điện ảnh châu Á và Việt Nam đã lựa chọn DANAFF là nơi công chiếu quốc tế lần đầu. Tổng Giám đốc UNESCO cũng đã dự khai mạc và công bố DANAFF là "Sự kiện kỷ niệm 20 năm Công ước của UNESCO về bảo vệ và phát huy sự đa dạng của biểu đạt văn hóa".

Theo TS Ngô Phương Lan, đây là sự khích lệ để BTC vững bước trên hành trình bảo vệ giá trị nhân văn, phát huy sáng tạo đa dạng, hướng đến sự phát triển của điện ảnh trong kỷ nguyên mới.

Chị dâu thắng lớn, DANAFF tiếp tục là bệ phóng lý tưởng

Phim *Chị dâu* thắng lớn khi giành một lúc bốn giải thưởng: Phim Việt Nam hay nhất; Kịch bản xuất sắc nhất; Nữ diễn viên Việt Nam xuất sắc (Việt Hương); Giải NETPAC (Mạng lưới khuyến khích điện ảnh châu Á) cho phim Việt Nam xuất sắc. Đón nhận "mưa" giải thưởng, đạo diễn Khương Ngọc bày tỏ niềm vinh dự và gửi lời cảm ơn DANAFF đã cho *Chị dâu* có cơ hội được tỏa sáng. "Tôi luôn nói với cộng sự, mình cần làm một bộ phim vừa bảo đảm tính nghệ thuật, vừa bảo đảm tính giải trí. Nhiều người đã không tin điều đó. Tôi cũng từng mơ một lần nhận cúp và bây giờ đã làm được rồi. Dường như vũ trụ nghe thấy và mang niềm hạnh phúc này đến cho tôi", Khương Ngọc xúc động.

Giải thưởng Phim châu Á hay nhất gọi tên *Giao dịch miền biên giới* của Kyrgyzstan, bộ phim được đánh giá mang đến nhiều cảm xúc. Đạo diễn Jang Joon Hwan, Chủ tịch BGK hạng mục Phim châu Á dự thi chia sẻ, ông vô cùng ấn tượng với 14 phim châu Á dự thi năm nay. Không chỉ đa dạng về mặt địa lý, các bộ phim đã kể câu chuyện của mình một cách đầy cá tính trong bối cảnh lịch sử, văn hóa riêng, cho thấy nhiều khía cạnh đa dạng của điện ảnh châu Á tại DANAFF III. Về *Giao dịch miền biên giới*, Jang Joon Hwan đánh giá phim được dàn dựng đơn giản và có nhịp độ chậm, nhưng lại là một tác phẩm quý giá, hiếm thấy gần đây, có thể chạm đến những góc sâu thẳm nhất của con người.

Phim Việt tham gia hạng mục Phim châu Á dự thi, *Mưa trên cánh bướm* của Dương Diệu Linh đón nhận Giải Đặc biệt của BGK. Nữ đạo diễn bày tỏ cảm xúc bất ngờ sau một hành trình dài kể từ 10 năm trước của bộ phim cho đến hôm nay. "Tôi mong khán giả hãy xem phim, nhất là những người phụ nữ, để có thể có câu hỏi cho riêng mình: Thế nào mới là tự do, thế nào mới là hạnh phúc cho một người phụ nữ trong xã hội hiện đại? Liệu rằng họ có thể tìm được gì trong chính mình để giúp cho cuộc sống trở nên trọn vẹn hơn?".

Trong khi đó, ở hạng mục phim Việt Nam dự thi, *Trạng Quỳnh nhí: Truyền thuyết Kim Ngưu* cũng nhận Giải Đặc biệt của BGK vì sự sáng tạo, độc đáo và đậm bản sắc văn hóa Việt. Đạo diễn Trịnh Lâm Tùng vui mừng khi nhận giải: "Sau rất nhiều năm, nhiều thế hệ mong chờ có một bộ phim hoạt hình Việt Nam quy mô ra rạp. Khi quyết định đầu tư bộ phim này, ai cũng nói đó là sự mạo hiểm, nhưng tôi luôn tin tưởng sẽ có những trái ngọt cho người dám phá đường mở lối. Giải thưởng này chính là sự ghi nhận, là động lực để chúng tôi tiếp tục con đường sáng tạo, đưa phim hoạt hình nước nhà có những bước phát triển mới…".

Đón nhận giải thưởng Nam diễn viên chính xuất sắc, Tuấn Trần với vai Lanh trong *Làm giàu với ma* bày tỏ, bản thân anh luôn tâm niệm, bất kỳ vai diễn nào cũng sẽ cố gắng hết mình. "Cảm nhận của tôi về các kỳ DANAFF là sự hoành tráng, trang trọng. Mỗi năm đều có sự đầu tư và mở rộng quy mô, tầm vóc, mang bản sắc riêng. Lần thứ 3 được tổ chức cho thấy đây là một LHP uy tín, nơi những diễn viên, người làm nghề được động viên với những giá trị tinh thần lớn lao, được học hỏi, giao lưu với nhiều bài học bổ ích…", Tuấn Trần chia sẻ.

Một điểm nhấn đáng chú ý tại DANAFF III là lần đầu tiên xuất hiện hạng mục Giải của các nhà phê bình dành cho phim châu Á xuất sắc trong chương trình "Toàn cảnh điện ảnh châu Á". Nhà báo, nhà phê bình điện ảnh Nguyễn Phong Việt cho biết: Lâu nay, các LHP thường tập trung vào góc nhìn chuyên môn, trong khi trên thị trường, chính khán giả mới là yếu tố quyết định thành - bại của một bộ phim cũng như sức sống của thị trường điện ảnh mỗi năm. Việc bổ sung hạng mục Phê bình là một điểm nhấn thú vị, tạo nên sắc màu mới cho DANAFF. *Sunday,* tác phẩm đến từ Uzbekistan, được vinh danh không chỉ bởi chiều sâu cảm xúc mà còn bởi tiếng nói đầy nội lực của một đạo diễn trẻ với bộ phim đầu tay, sâu sắc và giàu tầm nhìn.

"Tôi kỳ vọng hạng mục này sẽ trở thành bệ phóng để phát hiện và nuôi dưỡng các tài năng mới - những đạo diễn, nhà sản xuất trẻ có khả năng thổi luồng gió mát vào điện ảnh châu Á và thế giới bằng những câu chuyện độc đáo, hấp dẫn, mang bản sắc riêng", Nguyễn Phong Việt nhấn mạnh. ■

KỶ NIỆM 36 NĂM THÀNH LẬP NHÀ GIÀN DK1 (1989-2025)

Huyền thoại sống giữa Biển Đông

Bài, ảnh: MAI THẮNG

36 năm kiên cường giữa muôn trùng sóng gió, nhà giàn DK1 - biểu tượng sống động của chủ quyền Tổ quốc thiêng liêng - vẫn hiên ngang giữa Biển Đông. Kể từ ngày được dựng lên vào 5.7.1989, nơi đây vừa là "cột mốc đặc biệt trên biển", vừa là minh chứng hùng hồn cho tinh thần thép và sự hy sinh thầm lặng của những người lính biển. Họ đã nối dài tầm nhìn chiến lược của Tổ quốc, giữ vững phên dậu quốc gia trong hành trình vươn mình mạnh mẽ của dân tộc ra đại dương rộng lớn.

Các chiến sĩ nhà giàn DK1 vững vàng nơi đầu sóng Ảnh: MAI THẮNG

Tầm nhìn chiến lược của vị tướng tài ba

Nhắc đến DK1 không thể không nhắc tới người đặt nền móng đầu tiên: Thượng tướng Giáp Văn Cương, Tư lệnh Hải quân đầu tiên thời kỳ đổi mới, người đã khởi xướng việc xây dựng hệ thống nhà giàn trên thềm lục địa phía Nam từ giữa thập niên 1980.

Năm 1985, ông đề xuất xây dựng các trạm tiền tiêu trên các bãi cạn, vừa là điểm tựa chiến lược quốc phòng, vừa thể hiện chủ quyền quốc gia trên thực địa. Ông từng tiên đoán rằng: Vùng biển Trường Sa sẽ không yên ả và hướng tấn công trong các cuộc chiến vệ quốc phần lớn đến từ biển. Tầm nhìn ấy đã góp phần định hình nên hệ thống DK1 ngày nay, vừa là nơi huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, thu thập dữ liệu thủy văn, vừa là chỗ dựa an toàn cho ngư dân miền Đông và Tây Nam Bộ vươn khơi bám biển.

Ngày 5.7.1989, theo Chỉ thị 180 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng, Cụm Dịch vụ kinh tế - khoa học - kỹ thuật đầu tiên được thành lập tại đặc khu Vũng Tàu - Côn Đảo, mở đầu cho sự ra đời của nhà giàn DK1. Từ đó, DK1 trở thành biểu tượng của lòng quả cảm và trí tuệ Việt Nam nơi đầu sóng ngọn gió. Dù đã ra đi vào năm 1990 vì mắc căn bệnh hiểm nghèo, Thượng tướng Giáp Văn Cương vẫn luôn được thế hệ cán bộ, chiến sĩ nhà giàn khắc ghi công lao, nhất là vào mỗi dịp "sinh nhật DK1".

Hiện nay, 15 nhà giàn DK1 đang được vận hành và quản lý bởi Vùng 2 Hải quân, đóng quân trên các bãi cạn chiến lược như Tư Chính, Phúc Nguyên, Cà Mau, Ba Kè, Quế Đường... Với tên gọi dân sự là "Trạm kinh tế - khoa học - dịch vụ", nhưng thực chất, nhà giàn DK1 là biểu tượng sống động của ý chí bảo vệ chủ quyền, là niềm tự hào về bản lĩnh và trí tuệ người lính biển Việt Nam.

Sào tre, dây thừng dựng nhà giàn giữa biển - ký ức không quên

Ngày 6.11.1988, khi gió Đông Bắc đầu mùa tràn về, biên đội tàu HQ-713 và HQ-668 do Trung tá Phạm Xuân Hoa, Lữ đoàn trưởng Lữ đoàn 171 Hải quân chỉ huy chính thức rời quân cảng, vượt sóng ra thềm lục địa phía Nam Tổ quốc thực hiện nhiệm vụ đặc biệt: Khảo sát xây dựng nhà giàn DK1.

Thượng úy Nguyễn Tiến Cường, Thuyền trưởng tàu HQ-668 (nay là Thượng tá đã nghỉ hưu), vẫn nhớ như in giây phút tạm biệt người vợ mới cưới. "Biển rộng lớn, nhưng anh nhất định sẽ về!", câu nói trước giờ lên đường không chỉ là lời động viên, mà còn là niềm tin sắt đá giữa thời điểm đầy thử thách, khi sự kiện Trường Sa đầu năm 1988 vẫn còn in đậm trong ký ức người lính biển. Với họ, mỗi chuyến ra khơi là một lần bước vào trận tuyến, không biết trước điều gì sẽ chờ đón.

Giữa biển động dữ dội, phương tiện dẫn đường duy nhất chỉ là chiếc la bàn, vài cuộn dây, sáu cây sào tre để đo độ sâu. Sau ba ngày khảo sát, biên đội xác định chính xác vị trí đầu tiên tại bãi cạn Phúc Tần A, đánh dấu bằng quả phao nhót. Rồi họ tiếp tục hành trình khảo sát các bãi Huyền Trân, Quế Đường, Phúc Nguyên, Tư Chính và Cà Mau, đặt nền móng cho hệ thống nhà giàn trong tương lai.

Tháng 5.1989, chiến dịch xây dựng chính thức bắt đầu. Các tàu thuộc Lữ đoàn 171 và Hải đoàn 129 phối hợp với tàu kéo chuyên dụng vận chuyển khung nhà giàn, vật liệu thép và thiết bị vượt sóng ra bãi cạn Phúc Tần. Sau hơn một tháng, ngày 10.6.1989, nhà giàn đầu tiên mang tên "Phúc Tần" đã được dựng lên giữa biển cả. Giữa thềm lục địa mênh mông, những giọt nước mắt lăn dài trên gương mặt những người lính công binh và thợ lặn khi một cột mốc lịch sử đã thành hình.

Chỉ ba tuần sau, ngày 3.7.1989, nhà giàn Tư Chính 1A được dựng lên, rồi đến Ba Kè 6A. Từ tháng 6.1989 đến đầu năm 1995, hàng loạt nhà giàn được xây dựng tại các cụm Phúc Tần, Ba Kè, Huyền Trân, Quế Đường, Tư Chính, Phúc Nguyên trên thềm lục địa Bà Rịa - Vũng Tàu và DK1/10 tại bãi Cà Mau (nay thuộc tỉnh Cà Mau)...

Ba liệt sĩ đầu tiên của Nhà giàn DK1

Trong ký ức của Trung tá Bùi Xuân Bổng, nguyên Chỉ huy trưởng nhà giàn Phúc Tần (DK1/3) giai đoạn 1989-1990, những ngày tháng đầu tiên giữ biển nơi đầu sóng ngọn gió luôn hiện về với đầy ám ảnh và xót xa. Ông là nhân chứng sống sót duy nhất trong vụ sập nhà giàn năm 1990, nơi ba đồng đội của ông đã vĩnh viễn nằm lại giữa lòng biển: Trung úy Trần Hữu Quảng - Chính trị viên; Y sĩ Trần Văn Là và Chiến sĩ cơ điện Hồ Văn Hiền.

Chúng tôi gặp ông tại căn nhà cấp 4 giản dị ở khu tập thể Lữ đoàn 171 Hải quân. Trước hiên, vài luống rau xanh mướt trồng trong thùng nhựa, "kỷ vật" mang từ nhà giàn về, gợi nhắc một thời sống giữa biển khơi đầy khốc liệt nhưng kiêu hãnh.

Ông Bổng chậm rãi kể: "Chiều 4.10.1990, vùng biển Phúc Tần bỗng chuyển dữ. Trời phía Tây còn xanh, nhưng phía Đông đột ngột kéo mây đen dày đặc. Chưa đầy một giờ, gió lốc cuộn sóng tràn đến, quần thảo quanh nhà giàn. Kết cấu thép không chịu nổi sức gió cấp 12, rung bần bật. Trong khoảnh khắc ngàn cân treo sợi tóc, tôi ra lệnh phá sàn, dùng dây thừng kết các tấm gỗ làm bè, sẵn sàng rút khỏi nhà giàn nếu bị đánh sập".

Bão biển không cho ai kịp chuẩn bị. Trong đêm đen đặc, nhà giàn sập hoàn toàn. Các chiến sĩ bị cuốn vào dòng xoáy dữ. Bè gỗ tan tác. Ông Bổng đã xé áo buộc đồng đội vào nhau, mong nếu không còn sống thì vẫn có thể đưa được thân xác về đất mẹ. Trong nhóm khác, Chính trị viên Trần Hữu Quảng, y sĩ Trần Văn Là và chiến sĩ cơ điện Hồ Văn Hiền vẫn kiên cường bám vào thanh gỗ, chia nhau từng miếng lương khô cầm hơi.

Khi biết không thể trụ được lâu hơn, Trung úy Trần Hữu Quảng đã nhường phần ăn và chiếc áo phao cuối cùng cho đồng đội rồi lặng lẽ chìm xuống biển. Nhưng rồi, y sĩ Là và chiến sĩ Hiền cũng bị cơn bão cuốn đi. Biển giữ lại họ vĩnh viễn dưới lòng nước đen thẳm...

Nhận được tín hiệu cầu cứu, Lữ đoàn 171 lập tức báo cáo Sở chỉ huy Hải Phòng và điều tàu HQ-711 lên đường. Trải qua 20 giờ vật lộn trong bão, HQ-711 chỉ cứu được 5 người là ông Bổng cùng các chiến sĩ Quỳnh, Công, Báu và Trung. Giọng ông chùng xuống, mắt đỏ hoe khi nhắc lại thời khắc định mệnh: "Đó là những giây phút bất tử của cuộc đời tôi, nơi con người ta đối diện giữa sống và chết, nơi lòng dũng cảm, tình đồng đội và sự hy sinh cao cả được viết nên bằng nước mắt và máu giữa biển khơi".

Bản tình ca trên sóng nhà giàn

36 năm kể từ ngày những cột thép đầu tiên cắm xuống thềm lục địa phía Nam, nhà giàn DK1 vẫn hiên ngang giữa biển trời Tổ quốc. Lớp lớp cán bộ, chiến sĩ vẫn tình nguyện xung phong ra nhà giàn nhận nhiệm vụ, mang theo tuổi trẻ, lý tưởng và niềm tin sắt đá bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng.

Dù điều kiện sinh hoạt đã được cải thiện đáng kể so với những ngày đầu, cuộc sống trên nhà giàn vẫn còn muôn vàn gian khó. Dẫu vậy, không ai chùn bước. Trên từng con sóng bạc đầu, những người lính DK1 đang viết tiếp bản tình ca bất tận, bản tình ca của lòng trung dũng, niềm tin, của tinh thần "Kiên cường, dũng cảm, vượt mọi khó khăn, đoàn kết kỷ luật, giữ vững chủ quyền".■

VĂN PHÒNG CÔNG CHỨNG HỘI AN

1. Địa chỉ trụ sở: Số 122 Nguyễn Trường Tộ, phường Hội An, thành phố Đà Nẵng
Điện thoại: 02353.911.889
Email: notaryhai@gmail.com
Website: www.congchunghoian.vn

2. Giấy đăng ký hoạt động của Văn phòng công chứng số 65/TP-ĐKHĐ-CC do Sở Tư pháp Thành phố Đà Nẵng cấp ngày 01.7.2025. Loại hình: Công ty hợp danh.
Nơi đăng ký hoạt động: 122 Nguyễn Trường Tộ, phường Hội An, thành phố Đà Nẵng.
Ngày bắt đầu hoạt động: 01.07.2025

3. Công chứng viên hành nghề tại Văn phòng Công chứng Hội An gồm có:
3.1. Ông Nguyễn Văn Hải, Trưởng Văn phòng là Công chứng viên được bổ nhiệm theo Quyết định số 2114/QD-BTP ngày 10/11/2008 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp;
3.2. Ông Lý Ngọc Tân, Công chứng viên hợp danh là Công chứng viên được bổ nhiệm theo Quyết định số 195/QĐ-BTP ngày 30/01/2015 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp.
3.3. Ông Võ Văn Tuyệt, Công chứng viên hợp danh là Công chứng viên được bổ nhiệm theo Quyết định số 1834/QĐ-BTP ngày 30/8/2016 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp.

Hà Nội kiên trì, bền bỉ vì mái ấm không bạo lực

● **THẢO LAM; ảnh N.OANH**

Hưởng ứng Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình năm 2025, hướng tới xây dựng mái ấm an toàn - bình đẳng - yêu thương, Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội vừa tổ chức lễ phát động Tháng hành động vào đúng dịp kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28.6.

Chương trình có sự tham dự của ông Khuất Văn Quý, Phó Cục trưởng Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện (Bộ VHTTDL), cùng đại diện các ban ngành, đoàn thể và đông đảo người dân Thủ đô.

Các đại biểu bấm nút khai mạc Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình năm 2025 tại TP Hà Nội

Phụ nữ Thủ đô đóng góp quan trọng trong phòng, chống bạo lực gia đình

Những tín hiệu tích cực từ Hà Nội trong phòng, chống bạo lực gia đình

Tại lễ phát động, các đại biểu một lần nữa khẳng định vai trò không thể thay thế của gia đình - nơi nuôi dưỡng nhân cách, hình thành giá trị sống và là nền tảng cho một xã hội tiến bộ, bình đẳng và văn minh. Một gia đình ấm no, hạnh phúc, không có bạo lực vừa là mái ấm của từng cá nhân, vừa là tế bào lành mạnh của cả cộng đồng.

Trong những năm qua, Hà Nội đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận trong công tác phòng, chống bạo lực gia đình, với trọng tâm là nâng cao nhận thức cộng đồng về bình đẳng giới và xây dựng gia đình hạnh phúc. Hưởng ứng chỉ đạo của Chính phủ, Bộ VHTTDL, cùng UBND TP Hà Nội, nhiều phường như Từ Liêm, Xuân Phương, Tây Mỗ, Đại Mỗ... đã triển khai đồng bộ các giải pháp mang tính nền tảng và bền vững.

Từ việc đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến pháp luật, tổ chức các lớp tập huấn kỹ năng, truyền thông thay đổi hành vi, đến xây dựng các mô hình hỗ trợ can thiệp cho nạn nhân bị bạo lực… tất cả đã tạo nên mạng lưới phòng ngừa và hỗ trợ tại chỗ vững chắc. Hiện trên địa bàn các phường này có 22 CLB "Gia đình phát triển bền vững" và 22 nhóm phòng, chống bạo lực gia đình đang hoạt động hiệu quả, với sự vào cuộc tích cực của các tổ dân phố và người dân địa phương.

Phát biểu tại sự kiện, ông Phạm Xuân Tài, Phó Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội đánh giá cao nỗ lực của các đơn vị, địa phương và đội ngũ cán bộ cơ sở đã kiên trì, bền bỉ vượt qua nhiều khó khăn để đưa công tác phòng, chống bạo lực gia đình lan tỏa mạnh mẽ và thực chất trong cộng đồng.

Minh chứng rõ nét nhất cho những nỗ lực ấy chính là kết quả giảm sâu số vụ bạo lực gia đình tại Hà Nội trong suốt 10 năm qua: Từ 331 vụ năm 2014, xuống 263 vụ vào năm 2017, và chỉ còn 24 vụ trong năm 2024. Đáng chú ý, đa số nạn nhân đều được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ tâm lý, tư vấn tinh thần và chăm sóc y tế kịp thời.

Phòng, chống bạo lực gia đình - nhiệm vụ bền bỉ và lâu dài

Trong lễ phát động, ông Phạm Xuân Tài cũng nhấn mạnh vai trò cốt lõi của gia đình với việc hình thành nhân cách, gìn giữ lối sống và đạo lý truyền thống của dân tộc. Theo ông, xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc và văn minh không chỉ là giá trị văn hóa, mà còn là mục tiêu trọng tâm trong Chiến lược phát triển gia đình Thủ đô đến năm 2030.

Thời gian qua, ngành Văn hóa và Thể thao Hà Nội đã phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể để triển khai nhiều hoạt động thiết thực, góp phần phát triển toàn diện các giá trị gia đình, cả về vật chất lẫn tinh thần. Vị thế của phụ nữ được nâng cao, người cao tuổi và trẻ em được chăm sóc tốt hơn. Đặc biệt, việc xây dựng môi trường gia đình và cộng đồng an toàn, tôn trọng, yêu thương được chú trọng, coi đó là "pháo đài tinh thần" chống lại bạo lực ngay từ trong mỗi ngôi nhà.

Tuy nhiên, theo Phó Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội, thách thức vẫn còn nhiều, nhất là tình trạng bạo lực giới dưới nhiều hình thức vẫn âm ỉ tồn tại, gây tổn thương cho phụ nữ và trẻ em. Vì vậy, công tác phòng, chống bạo lực gia đình không thể dừng lại ở khẩu hiệu hay chiến dịch ngắn hạn, mà phải trở thành nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, bền bỉ trong cả hệ thống chính trị và từng cộng đồng dân cư.

"Mỗi người dân cần ý thức rõ vai trò của mình trong việc gìn giữ mái ấm, nói không với bạo lực. Đồng thời, các cấp lãnh đạo, các tổ chức chính trị - xã hội phải tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, phối hợp xây dựng mạng lưới cộng tác viên dân số, chú trọng giải quyết kịp thời các vụ việc và tăng cường thanh tra, kiểm tra chính sách liên quan đến phòng, chống bạo lực gia đình", ông Phạm Xuân Tài nhấn mạnh.■

"Cha con vạn dặm" - Hành trình thấu hiểu giữa 2 thế hệ

Sau thành công với 153 tập phát sóng trên VTV3, chương trình truyền hình thực tế "Cha con vạn dặm" chính thức trở lại với mùa 2, lên sóng từ ngày 4.7 vào lúc 7h10 sáng các ngày từ thứ Ba đến Chủ nhật hằng tuần. Tiếp nối hành trình đầy cảm xúc, mùa 2 tiếp tục đưa các cặp cha con rời xa nhịp sống vội vã nơi phố thị để cùng khám phá thiên nhiên, vượt qua thử thách và thấu hiểu nhau qua từng trải nghiệm thực tế. Không đơn thuần là một chương trình giải trí, "Cha con vạn dặm" trở thành hành trình sống chậm, nơi cha và con được làm bạn, cùng vui chơi, cùng lao động và cùng trưởng thành. Nhiều ông bố chia sẻ, đây là lần hiếm hoi họ có thể dừng lại để nhìn con lớn lên và cũng là dịp để lắng nghe chính mình. "Tôi từng nghĩ mình đang dạy con, nhưng hóa ra chính con đang dạy lại tôi", một người cha xúc động nói.

Nhạc sĩ Nguyễn Vĩnh Tiến và con gái tham gia chương trình

Không hoa mỹ, không kịch bản phức tạp, chương trình lan tỏa giá trị nhân văn sâu sắc: Cha không chỉ là người dẫn đường, mà còn là người bạn đồng hành, cùng con đi qua "vạn dặm" của yêu thương và thấu hiểu trong cuộc đời.

N.DƯƠNG

Cảnh báo tình trạng xâm hại trẻ em trên không gian mạng

Trong bối cảnh trẻ em ngày càng tiếp cận sớm với Internet và mạng xã hội, tình trạng xâm hại trẻ em trên môi trường mạng đang trở thành vấn nạn đáng lo ngại. Theo cảnh báo từ cơ quan Công an, nhiều đối tượng đã lợi dụng mạng xã hội để kết bạn, làm quen với trẻ; sau thời gian trò chuyện, chúng chuyển hướng từ các chủ đề học hành, sở thích sang giới tính, tình dục và dụ dỗ trẻ xem, chia sẻ hình ảnh khiêu dâm.

Nhiều trường hợp, các đối tượng yêu cầu trẻ tự chụp, quay hình ảnh nhạy cảm rồi dùng những hình ảnh đó để đe dọa, tống tiền hoặc bán cho bên thứ ba. Nghiêm trọng hơn, có những đối tượng còn hứa hẹn chuyện tình cảm, cho vay tiền, tặng quà để lừa trẻ gặp mặt ngoài đời nhằm thực hiện hành vi xâm hại, thậm chí dụ dỗ đưa ra nước ngoài.

Để phòng ngừa, lực lượng chức năng khuyến cáo phụ huynh cần kiểm soát chặt chẽ hoạt động trực tuyến của con em, đồng thời thường xuyên giáo dục trẻ về an toàn thông tin, không chia sẻ ảnh, video hay thông tin cá nhân cho người lạ. Trẻ em cũng cần được khuyến khích nói ra khi bị đe dọa hoặc nghi ngờ bị xâm hại, nhằm kịp thời xử lý, bảo vệ các em trước những nguy cơ tiềm ẩn trên môi trường mạng.

N.MINH

(Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện)

TIN THỂ THAO

Thể thao Việt Nam dự World Games

World Games 2025 - Đại hội thể thao thế giới dành cho những môn không nằm trong chương trình thi đấu Olympic sẽ diễn tại Chengdu (Trung Quốc) từ ngày 7 - 17.8 có sự tham dự của 118 quốc gia và vùng lãnh thổ tranh tài 253 bộ huy chương của 34 môn.

Thể thao Việt Nam giành suất dự 8 môn thuộc chương trình thi đấu World Games 2025 gồm: Billiards (Trần Quyết Chiến, Phùng Kiện Tường), bi sắt (Võ Minh Luân, Kim Thị Thu Thảo), Kickboxing (Triệu Thị Phương Thủy), Muay (Nguyễn Trần Duy Nhất), Wushu (Huỳnh Đỗ Đạt, Nguyễn Huy Hoàng, Ngô Phương Nga, Nguyễn Thị Thu Thủy, Dương Thúy Vi, Đặng Trần Phương Nhi, Nông Văn Hữu), Jujitsu (Nguyễn Thị Minh Vương) thể dục Aerobic và bóng ném bãi biển nữ. Ở lần tham dự World Games gần nhất vào năm 2022, thể thao Việt Nam góp mặt trong 3 môn và giành 2 HCV ở môn Muay và Wushu.

L.H

Thảo Nguyên thi đấu World Cup cờ vua

World Cup 2025 của cờ vua nữ thế giới được tranh tài tại Batumi (Georgia) từ ngày 6.7, quy tụ 107 kỳ thủ hàng đầu tham dự. Tại giải, Phạm Lê Thảo Nguyên là đại diện nữ duy nhất của cờ vua Việt Nam và được xếp vị trí 50 trong các kỳ thủ tham dự. Các kỳ thủ thi đấu loại trực tiếp theo từng vòng đấu. Tại vòng 1, Phạm Lê Thảo Nguyên gặp kỳ thủ Mgeladze Kesaria của chủ nhà Georgia. Thảo Nguyên giành suất chính thức dự World Cup 2025 sau khi đội tuyển cờ vua Việt Nam được suất từ kết quả thi đấu giải đồng đội thế giới Olympiad 2024. Ban huấn luyện đội tuyển cờ vua Việt Nam đã chọn Thảo Nguyên đại diện cho cờ vua nữ Việt Nam dự giải này.

Với nội dung nam diễn ra vào tháng 11 ở Ấn Độ, Việt Nam có 2 suất tham dự gồm đại kiện tướng Lê Quang Liêm và đại kiện tướng Lê Tuấn Minh.

H.L

Tuyển bóng đá nữ vào VCK Asian Cup 2026

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam chính thức giành vé vào vòng chung kết (VCK) Asian Cup 2026 sau khi lần lượt đánh bại đội tuyển nữ Guam với tỷ số 4-0, Maldives 7-0 và UAE 6-0. Sau 3 trận, đội được 9 điểm, ghi 17 bàn và không để lọt lưới bàn nào, xếp nhất bảng và giành tấm vé duy nhất đi tiếp.

Với thành tích này, đại diện lãnh đạo Liên đoàn Bóng đá Việt Nam Phó Chủ tịch Trần Anh Tú và Tổng thư ký Nguyễn Văn Phú đã gửi lời chúc mừng và biểu dương. Nhằm khích lệ tinh thần toàn đội, VFF đã quyết định trao thưởng 600 triệu đồng, đồng thời kỳ vọng thầy trò HLV Mai Đức Chung sẽ tiếp tục duy trì phong độ, hướng tới các nhiệm vụ quan trọng trong năm và VCK sắp tới.

V.H

Đội tuyển nữ Việt Nam thi đấu hay tại VTV Cup 2025 và khẳng định sự tiến bộ khi chạm trán với đối thủ mạnh

Bóng chuyền nữ khẳng định thương hiệu

● **BẢO ANH**

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam và CLB Korabelka (Nga) vừa tạo nên trận chung kết hấp dẫn và kịch tính bậc nhất trong lịch sử 21 năm của Giải bóng chuyền nữ quốc tế VTV Cup. Dù không thể giành chiến thắng nhưng Nguyễn Thị Bích Tuyền cùng các đồng đội đã thi đấu quả cảm, thể hiện tinh thần bất khuất, không từ bỏ đến những phút cuối để chạm đến cảm xúc của người hâm mộ. Đây là điều đã làm nên thương hiệu của bóng chuyền nữ Việt Nam.

VTV Cup là giải đấu góp phần làm thương hiệu của bóng chuyền nữ Việt Nam và cũng nhờ đội tuyển nữ quốc gia mà giải đấu này đã trở thành thương hiệu quen thuộc với người hâm mộ bóng chuyền nước nhà trong 21 năm qua, kể từ lần đầu được tổ chức vào năm 2004. Hành trình đầy tự hào suốt hơn 20 năm qua tại VTV Cup đã giúp đội tuyển nữ quốc gia trở thành đội tuyển thể thao Việt Nam được người hâm mộ yêu mến bậc nhất. Từ thế hệ vàng của Ngọc Hoa, Kim Huệ, Phạm Thị Yến... đến lứa cầu thủ tài năng của Linh Chi, Âu Hồng Nhung, Bùi Thị Ngà, Đỗ Thị Minh và bây giờ là "thế hệ vàng 2.0" của những Thanh Thuý, Bích Tuyền, Lâm Oanh, Khánh Đang… đã không ngừng nỗ lực, cống hiến với khát vọng mang vinh quang về cho bóng chuyền Việt Nam.

Cũng đã nhiều lần vô địch, nhiều lần vinh quang song cũng có những thất bại, nỗi buồn nhưng điều mà các cô gái Việt Nam tự hào nhất đó là tình yêu mà người hâm mộ dành cho họ vẫn trường tồn theo thời gian. Bất kỳ nơi đâu, khi nào, những trận đấu của đội tuyển nữ Việt Nam luôn có rất đông khán giả đến nhà thi đấu và hàng triệu người hâm mộ dõi theo qua truyền hình. Ngoài tài năng, điều khiến các thế hệ bóng chuyền nữ Việt Nam trong hơn 2 thập kỷ qua luôn được người hâm mộ yêu mến đó là tinh thần thi đấu kiên cường, không sợ hãi, không từ bỏ dù bên kia lưới đối thủ là ai.

Trận chung kết VTV Cup 2025 với CLB Korabelka một lần nữa chứng minh điều đó. Đối thủ của thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt là đội bóng rất mạnh đến từ Nga. CLB Korabelka cũng là đối thủ đã đánh bại đội tuyển nữ Việt Nam ở trận chung kết năm ngoái và được đánh giá cao hơn khá nhiều nhờ trình độ, thực lực và sự đồng đều. Đội tuyển nữ Việt Nam bị đánh giá thấp hơn, nhưng có lợi thế từ hàng nghìn cổ động viên tại nhà thi đấu Vĩnh Phúc để làm tăng sức mạnh tinh thần.

Dù thua dễ 19-25 và 14-25 ở 2 set đầu nhưng các cô gái Việt Nam không từ bỏ, họ thậm chí còn chơi kiên cường, làm đối thủ bất ngờ khi liên tục giằng co để rồi thắng lại 25-23 và 25-21, đưa trận đấu vào set 5. Các học trò của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt tiếp tục phát huy sức mạnh tinh thần để tạo ra cuộc đua kịch tính đến nghẹt thở và chỉ chịu thua 18-20 ở set quyết định. Không thể làm nên bất ngờ nhưng màn trình diễn và tinh thần chiến đấu, đặc biệt trong 3 set cuối của các cô gái Việt Nam đã thật sự chạm đến cảm xúc của người hâm mộ. Chưa bao giờ đội tuyển nữ Việt Nam thua mà người hâm mộ lại thấy không buồn và tự hào như thế, bởi những gì mà các cầu thủ thể hiện dưới sân là quá tuyệt vời, hơn cả một chiến thắng.

Đối chuyền Bích Tuyền đã có một ngày thi đấu thăng hoa khi ghi đến 47 điểm và là biểu tượng cho sức mạnh tinh thần không bỏ cuộc của đội tuyển nữ Việt Nam. Liên tục nhảy phát bóng, chắn bóng, đập bóng trong 4 set đấu liên tục nhưng Bích Tuyền vẫn duy trì nền tảng thể lực tốt để có những pha đập bóng uy lực trong set 5, một mình cô ghi điểm giúp đội nhà bám đuổi đối thủ. Những đường chuyền tấn công trong set đấu này hầu hết đều hướng về Bích Tuyền và cô làm rất tốt nhiệm vụ của mình. Không chỉ đập bóng ghi điểm, đối chuyền sinh năm 2000 không ngừng động viên các đồng đội để tiếp tục chiến đấu.

Danh hiệu "Đối chuyền xuất sắc nhất" lần thứ hai tại giải là phần thưởng xứng đáng cho những nỗ lực của Bích Tuyền. Đây cũng là lần thứ hai liên tiếp trong vòng chưa đầy 1 tháng cầu thủ quê Vĩnh Long này được vinh danh ở vị trí của mình cũng như là người ghi điểm nhiều nhất cho đội (trước đó Bích Tuyền cũng nhận được danh hiệu này và ghi điểm nhiều nhất cho đội tại AVC Nations Cup 2025). Có thể khẳng định ở thời điểm hiện tại, Bích Tuyền chính là "đầu tàu" và là nguồn cảm hứng cho toàn đội.

Sau một năm, từ chỗ để thua cách biệt 0-3 (27-29, 15-25, 15-25), đội tuyển nữ Việt Nam đã khiến đối thủ rất chật vật mới giành được thắng lợi. Điều này khẳng định sự tiến bộ rất lớn của các học trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt. Đó cũng là bằng chứng thuyết phục để khẳng định thực lực thực sự của đội, nhất là sau những thành công tại các giải đấu khu vực và châu lục trong thời gian qua. Trận đấu với đối thủ mạnh như CLB Korabelka là cực kỳ cần thiết với đội tuyển nữ Việt Nam để chuẩn bị cho các sân chơi tiếp theo trong năm 2025, đặc biệt là giải vô địch thế giới vào tháng 9 tại Thái Lan. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử các cô gái Việt Nam tham dự sân chơi này và họ sẽ chạm trán với những đối thủ rất mạnh từ vòng bảng là Ba Lan (hạng 6 thế giới), Đức (hạng 12 thế giới) và Kenya (hạng 22 thế giới).■

Phê duyệt Đề án phát triển Bóng đá Việt Nam

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương đã ký Quyết định số 2368/QĐ-BVHTTDL phê duyệt Đề án phát triển Bóng đá Việt Nam đến năm 2030, định hướng đến năm 2045. Đây là chiến lược quan trọng nhằm nâng tầm vị thế bóng đá Việt Nam, tiến tới xây dựng bóng đá như một ngành kinh tế dịch vụ tổng hợp và từng bước hội nhập châu lục, thế giới.

Mục tiêu của Đề án nhằm phát triển phong trào bóng đá rộng khắp đến các đối tượng trong xã hội. Đầu tư trọng điểm cho đào tạo tài năng bóng đá, từng bước tiếp cận với mục tiêu lọt vào top 10 quốc gia có nền bóng đá phát triển nhất châu Á, phấn đấu hoàn thành mục tiêu giành suất tham dự Vòng chung kết FIFA World Cup 2030. Hoàn thiện cơ chế thị trường trong lĩnh vực bóng đá, đưa bóng đá trở thành một ngành kinh tế dịch vụ tổng hợp. Đổi mới cơ chế, phương thức quản lý, khơi dậy tiềm năng, huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực, sự tham gia của xã hội trong phát triển môn bóng đá ở Việt Nam.

Giai đoạn từ nay đến năm 2030, Đề án đặt mục tiêu đưa bóng đá nước ta vào nhóm 10 nền bóng đá phát triển nhất châu Á và giành quyền tham dự Vòng chung kết FIFA World Cup 2030. Đồng thời, thúc đẩy bóng đá chuyên nghiệp, phát triển phong trào bóng đá cộng đồng, mở rộng thị trường kinh doanh và chuyển nhượng cầu thủ. Trong giai đoạn này, môn bóng đá nam hướng đến mục tiêu giành HCV SEA Games 2027 và 2029, vượt qua vòng bảng ASIAD 2026, vào tứ kết ASIAD 2030, vào tứ kết Asian Cup 2031, vòng loại thứ ba World Cup 2030. Môn bóng đá nữ đặt mục tiêu giành HCV cả 3 kỳ SEA Games từ 2025 đến 2029, vào bán kết ASIAD 2026 và 2030, vào tứ kết Asian Cup 2030, phấn đấu dự World Cup 2027 và 2031, Olympic 2028 hoặc 2032.

Giai đoạn 2031-2045, Đề án hướng tới chuyên nghiệp hóa toàn diện các cấp độ bóng đá từ tuyển quốc gia đến CLB. Mục tiêu là trở thành trung tâm bóng đá hàng đầu Đông Nam Á, có chỗ đứng vững trong top 10 châu Á, thường xuyên tham dự World Cup và Olympic, đồng thời phát triển thị trường bản quyền, dữ liệu số và dịch vụ thể thao đi kèm.

ĐẶNG XÁ

Thầy nội, thầy ngoại và bài kiểm tra cho bóng đá chuyên nghiệp

● **KHẢI HƯNG**

Hơn một tháng nữa, V.League 2025/26 mới chính thức khởi tranh, nhưng "sức nóng" đã sớm lan tỏa khi hàng loạt đội bóng rục rịch thay đổi cabin huấn luyện. Sau lưng những bản hợp đồng ngoại từ Tây Ban Nha, Nhật Bản, Croatia là những HLV nội âm thầm rời ghế và... cắp sách sang xứ sở Mặt trời mọc để hoàn tất chứng chỉ Pro, một yêu cầu bắt buộc theo quy định mới của AFC.

18 HLV Việt Nam đang theo học khóa đào tạo Pro/AFC/VFF tại Nhật Bản Ảnh: VFF

"Lằn ranh Pro" và cuộc đổi ca vội vã

Ngày 1.7, 18 HLV Việt Nam lên đường sang Nhật Bản dự giai đoạn hai khóa đào tạo HLV chuyên nghiệp Pro/AFC/VFF. Đây không phải chuyến tu nghiệp theo kiểu "đi học cho đẹp hồ sơ", mà là tấm vé sinh tồn, bởi từ mùa giải 2025/26, HLV trưởng các CLB V.League bắt buộc phải sở hữu bằng Pro hoặc tối thiểu đã hoàn tất 3/4 chương trình của khóa học này.

Chỉ trong vòng vài tuần sau khi mùa giải 2024/25 kết thúc, hàng loạt gương mặt HLV nội nổi bật đã lần lượt rời cabin chỉ vì thiếu một... tờ chứng chỉ. HLV Phùng Thanh Phương chia tay CLB TP.HCM sau hai mùa đưa đội bóng trụ hạng. Người từng là biểu tượng chuyên môn và tinh thần của bóng đá Sài thành bất ngờ được mời... làm trợ lý cho một chiến lược gia đến từ Tây Ban Nha. Ở đất Cố đô, HLV Nguyễn Việt Thắng góp công lớn giúp Ninh Bình thăng hạng, cũng chủ động rút lui để hoàn thành khóa học Pro, nhường ghế HLV trưởng cho Gerard Albadalejo, người từng dẫn dắt đội Barcelona B. Tại Hà Tĩnh, HLV Nguyễn Thành Công xin rút vì lý do sức khỏe và chuyên môn, song không giấu việc muốn tranh thủ thời gian hoàn tất văn bằng cấp cao nhất của AFC.

Chỉ trong một tháng, ba HLV nội đạt thành tích ấn tượng nhất V.League 2024/25 đồng loạt rời cabin. Họ không bị sa thải vì yếu kém chuyên môn, mà vì rào cản bằng cấp, một "lằn ranh" mới mà bóng đá chuyên nghiệp đang thiết lập.

Ở chiều ngược lại, hàng loạt CLB V.League đẩy mạnh "ngoại hóa" cabin huấn luyện. Ninh Bình không chỉ có HLV Albadalejo mà còn bổ nhiệm nguyên ê-kíp 5 trợ lý đồng hương gồm HLV thể lực, thủ môn, chuyên viên phân tích, chuyên gia phục hồi…; Hà Nội FC giữ niềm tin với HLV Makoto Teguramori; CAHN tiếp tục với ông Mano Polking; Thể Công Viettel không thay đổi với "quái kiệt" Velizar Popov; Thanh Hóa tái hợp HLV Tomislav Steinbruckner. CLB TP.HCM cũng đang đàm phán với chiến lược gia Tây Ban Nha Albert Capellas, nhà cầm quân từng làm việc tại Barcelona, Dortmund và tuyển Philippines.

Việc bổ nhiệm HLV ngoại được nhìn nhận là bước đi cần thiết để đổi mới tư duy chiến thuật, tiếp cận khoa học huấn luyện hiện đại như kiểm soát nhịp độ trận đấu, pressing tầm cao, phục hồi thể lực nhanh, phân tích dữ liệu cầu thủ...

Tuy nhiên, thực tế nhiều mùa giải gần đây lại đặt ra câu hỏi lớn đó là HLV ngoại chưa chắc đã thành công? CAHN từng "thay tướng như thay áo" trong khi vẫn ngụp lặn ở giữa bảng. Thể Công Viettel ba năm liền trắng tay. TP.HCM liên tục thay HLV ngoại nhưng vẫn vật lộn với bài toán trụ hạng.

Thầy nội tạm lùi để tiến

Trong danh sách 18 HLV sang Nhật Bản lần này, không thiếu những cái tên tài năng và giàu kinh nghiệm: Vũ Hồng Việt (đưa Nam Định vô địch hai mùa liên tiếp), Bùi Đoàn Quang Huy (Á quân V.League 2023/24 cùng Bình Định), Phan Như Thuật, Văn Sỹ Sơn, Nguyễn Việt Thắng... Đây là thế hệ HLV nội đã có bước chuyển lớn về tư duy, được đào tạo bài bản và có dấu ấn chiến thuật rõ ràng.

Trong quá khứ, những Lê Thụy Hải, Lê Huỳnh Đức, Chu Đình Nghiêm không chỉ được biết đến vì danh hiệu mà còn bởi triết lý và phong cách huấn luyện cá nhân. Thực tế chứng minh, khi được đặt vào môi trường phù hợp, HLV nội hoàn toàn có thể sánh ngang, thậm chí vượt trội so với các đồng nghiệp ngoại. Vấn đề nằm ở chỗ họ có đủ "khoảng thở" để sai - để sửa? Có đủ kiên nhẫn từ lãnh đạo CLB, có hệ thống trợ lý chuyên nghiệp, có lộ trình phát triển dài hạn hay không? Hay chỉ cần vài trận đầu chệch nhịp là lập tức bị thay thế bằng một "thầy Tây" mới?

HLV ngoại thường đi cùng khái niệm "chuyên nghiệp". Nhưng chuyên nghiệp không chỉ là dáng đứng ngoài đường biên, mà là cả một hệ sinh thái từ mô hình học viện trẻ, phòng phân tích dữ liệu, bộ phận dinh dưỡng - y học thể thao, đến việc đầu tư đúng mực cho đào tạo HLV nội. Nếu một CLB chưa xây nổi đội U15 theo chuẩn, không có hệ thống GPS đo vận tốc cầu thủ, thì liệu có đủ năng lực vận hành "đầu vào" cho một HLV ngoại tên tuổi? Ngược lại, HLV nội, khi đã cầm bằng Pro, cũng cần được trao cơ hội xứng đáng. Họ cần một cơ chế tuyển chọn minh bạch, hợp đồng dài hạn với KPI rõ ràng, cùng một ê kíp hỗ trợ khoa học thay vì "tùy cơ ứng biến". Niềm tin không đến từ lời nói, mà từ cách ứng xử công bằng với tài năng.

AFC siết chặt bằng cấp là một xu hướng không thể đảo ngược. Bóng đá Việt Nam cần thích nghi, như cách J.League đã làm từ 2004 hay K.League từ 2013. Nhưng thích nghi không có nghĩa là đánh đổi thầy nội lấy thầy ngoại. Mấu chốt nằm ở việc nâng chất đồng thời cả hai nguồn lực.

Không ai phủ nhận những dấu ấn từ Calisto, Toshiya Miura, Park Hang-seo… với bóng đá Việt Nam. Nhưng để phát triển bền vững, thì hệ thống HLV nội phải là nền móng. Bằng Pro chính là "thang nâng" buộc HLV người Việt học hỏi, đổi mới tư duy và tiếp cận chuyên nghiệp. Và ở chiều ngược lại, muốn thầy ngoại thành công, các CLB phải có nền tảng tương thích, không thể thuê Mourinho để chỉ huy… sân bóng lồi lõm như ruộng khoai. Thầy nội hay thầy ngoại, cuối cùng cũng chỉ là tên gọi. Điều quan trọng là cách chúng ta đối xử công bằng với năng lực, có chiến lược dài hơi và một hệ sinh thái đủ vững để phát triển bóng đá chuyên nghiệp thật sự.■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Cuộc tái cấu trúc của những "gã khổng lồ" công nghệ

HỒNG NHUNG

Khi máy móc dần thay thế con người, ngành công nghệ đã và đang chứng kiến cuộc sa thải hàng loạt nhân sự, thúc đẩy quá trình tái cơ cấu và bắt nhịp với xu hướng chung toàn cầu trước sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo (AI).

Ngành công nghệ toàn cầu đã bắt đầu các đợt sa thải hàng loạt nhân sự từ năm 2022 và vẫn tiếp tục cho đến hiện tại. Theo dữ liệu từ trang tin *layoffs.fyi* chuyên theo dõi hoạt động sa thải của các công ty công nghệ, năm 2024 đã chứng kiến hơn 150.000 việc làm bị cắt giảm tại 542 công ty sau những đợt cắt giảm nhân sự đáng kể vào năm 2022 và 2023. Các công ty lớn như Tesla, Amazon, Google, TikTok, Snap và Microsoft đã thực hiện các đợt sa thải quy mô lớn trong năm 2024, trong khi các công ty khởi nghiệp quy mô nhỏ hơn cũng chịu nhiều ảnh hưởng, thậm chí một số đã phải đóng cửa hoàn toàn.

Từ đầu năm 2025 đến nay, Microsoft đã thực hiện nhiều đợt cắt giảm nhân sự. Hồi tháng 1, tập đoàn sa thải gần 1% số lượng nhân viên dựa trên kết quả đánh giá hiệu suất. Đến tháng 5, hơn 6.000 người bị cho nghỉ việc và ít nhất 300 nhân sự tiếp tục bị cắt giảm vào tháng 6. Đợt gần đây nhất, vào đầu tháng 7, công ty này tiếp tục thông báo cắt giảm khoảng 9.000 nhân sự trên toàn cầu, bao gồm nhiều bộ phận và cấp bậc. Trong khi đó, Meta Platforms đầu năm nay cũng đã cắt giảm 5% lực lượng lao động sau các đánh giá dựa trên hiệu suất. Và Google thực hiện các cuộc sa thải nhưng không hề "lấp đầy chỗ trống".

Bên trong một nhà máy sản xuất xe điện của Trung Quốc Ảnh: CNN

Theo các nhà quan sát, cuộc sa thải nhân sự của các "gã khổng lồ" công nghệ trên toàn cầu đang phản ánh xu hướng tuyển dụng lao động có chọn lọc hơn để nâng cao hiệu quả công việc, đồng thời ưu tiên đầu tư vào những tiến bộ công nghệ mang lại giá trị cao.

Quá trình cắt giảm nhân sự diễn ra trong bối cảnh ngành công nghệ toàn cầu muốn dồn sức vào phát triển AI. Từ các công ty khởi nghiệp đến tập đoàn công nghệ đều đang tự động hóa và đổi mới cách thức vận hành. Và khi dồn lực vào AI, họ cần huy động nguồn tiền lớn để cải tiến đội ngũ nhân sự các công ty.

Thực tế cho thấy, dù quy mô nhân sự bị cắt giảm nhưng cả Amazon và Microsoft đều tăng mạnh đầu tư tài chính vào hạ tầng AI. Microsoft dự kiến chi khoảng 80 tỉ USD trong năm nay, chủ yếu mở rộng trung tâm dữ liệu nhằm phục vụ các dịch vụ liên quan đến AI. Trong khi đó, Amazon còn chi đậm hơn lên tới 105 tỉ USD vào mảng đám mây AWS. Báo cáo từ ngân hàng Goldman Sachs ước tính AI tạo sinh có thể tự động hóa đến 25% việc làm trong một số ngành, bao gồm cả marketing, hành chính và chăm sóc khách hàng trong thời gian tới. Các chuyên gia nhận định về lâu dài, những thay đổi này giúp các công ty "trụ lại" và tiếp tục phát triển.

Đầu tháng 7, Amazon đã thông báo bắt đầu triển khai robot thứ 1 triệu vào hoạt động, đồng thời cho biết toàn bộ đội robot sẽ được vận hành bằng một mô hình trí tuệ nhân tạo tạo sinh vừa ra mắt. Ông Scott Dresser, Phó Chủ tịch Amazon Robotics, khẳng định cột mốc 1 triệu robot gia nhập mạng lưới hơn 300 cơ sở toàn cầu của Amazon đã giúp củng cố vị thế của công ty này là nhà sản xuất và vận hành robot di động lớn nhất thế giới. Mô hình AI mới của công ty mang tên DeepFleet sẽ điều phối hoạt động di chuyển của các robot hoàn thiện các đơn hàng, giúp giảm 10% thời gian di chuyển, đẩy nhanh tốc độ giao hàng và tiết kiệm chi phí hơn.

Không chỉ Amazon, siêu nhà máy Xiaomi (Trung Quốc) cũng hoạt động trong tình trạng vắng bóng người theo dây chuyền "sản xuất như đúc" hoàn toàn tự động. Nhà máy có tỷ lệ tự động hóa đến 91%, trong khi các quy trình chính như đúc khuôn quy mô lớn đạt tỷ lệ 100%. Với hơn 700 robot AI hoạt động suốt ngày đêm, nhà máy xe điện được Xiaomi khẳng định có thể đạt năng lực sản xuất vượt trội.

Rõ ràng, những tiến bộ trong thuật toán AI đang mang đến tiềm năng tự động hóa sâu rộng hơn và xu hướng sản xuất hoàn toàn không cần con người trong những năm tới.

Từ bối cảnh cắt giảm nhân sự, ưu tiên đầu tư vào AI, cho đến quá trình tham gia của robot trong hoạt động sản xuất, thế giới nói chung và ngành công nghệ nói riêng đang bước vào cuộc đại tu cấu trúc quy mô lớn nhằm tái định hình thị trường lao động toàn cầu. Đây sẽ là xu hướng tất yếu để mang đến hiệu suất công việc tốt hơn mà tiến bộ công nghệ đang mang lại.■

GÓC BÌNH LUẬN

Thách thức lớn đối với tương lai

LAM SA

Theo một báo cáo mới từ nhóm nghiên cứu chuyên sâu, Hàn Quốc đang đối mặt với một thách thức lớn: Sự suy giảm dân số đang diễn ra nhanh chóng và có thể khiến quốc gia này giảm gần 15% dân số trong 100 năm tới. Tình trạng này đang là thách thức lớn đối với tương lai, nếu không có các biện pháp ngừng lại, có thể gây ra những hậu quả nghiêm trọng đối với nền kinh tế và xã hội.

Cụ thể, báo cáo chỉ ra rằng dân số Hàn Quốc có thể giảm xuống chỉ còn 7,53 triệu người vào năm 2125. Đặc biệt, trong vòng 50 năm tới, khoảng gần một nửa dân số Hàn Quốc dự kiến sẽ ở độ tuổi 65 trở lên. Mức độ suy giảm này là một trong những vấn đề nghiêm trọng nhất mà quốc gia này phải đối mặt. Sự suy giảm này chủ yếu đến từ ba yếu tố: Khả năng sinh sản thấp, tỷ lệ tử vong tăng cao và di cư không đáng kể.

Theo kịch bản lạc quan, dân số Hàn Quốc có thể giảm xuống còn 33,6 triệu người vào năm 2070. Nhưng cú sốc thực sự sẽ đến sau đó, khi dân số tiếp tục giảm mạnh, đến năm 2100, dân số có thể chỉ còn dưới 50% so với mức hiện tại. Thêm vào đó, tỷ lệ người cao tuổi ở Hàn Quốc dự kiến sẽ tăng nhanh chóng, từ 20,3% trong năm nay lên 40,1% vào năm 2050 và 47,7% vào năm 2072.

Điều này đặt Hàn Quốc vào nhóm các quốc gia già hóa nhanh nhất thế giới. Những thay đổi nhân khẩu học sẽ dẫn đến một số vấn đề nghiêm trọng, trong đó đáng lo ngại nhất là tình trạng thiếu hụt lao động và chi phí phúc lợi gia tăng. Hiện tại, mỗi 100 người trong độ tuổi lao động đang hỗ trợ khoảng 30 người cao tuổi, nhưng đến năm 2085, tỷ lệ này sẽ là 108 người cao tuổi phải được hỗ trợ bởi 100 người lao động.

Các nhà nghiên cứu đã đưa ra một số khuyến nghị cho chính phủ như: Tăng cường hỗ trợ nuôi dạy trẻ em; kéo dài tuổi nghỉ hưu hợp pháp; cải cách chính sách nhập cư để thu hút thêm lao động nước ngoài, đặc biệt là lao động trẻ có trình độ chuyên môn cao.

Báo cáo kết luận, các quyết định hôm nay sẽ có ảnh hưởng sâu rộng đến tương lai của Hàn Quốc. Sự suy giảm dân số nhanh chóng thực sự đang trở thành một thách thức lớn đối với tương lai của xứ Kim Chi. Các nhà hoạch định chính sách cần hành động ngay để đối phó với những thay đổi này, nhằm đảm bảo một tương lai bền vững cho thế hệ sau.■

Lũ quét khiến hàng chục người thiệt mạng ở Mỹ

Phó Thống đốc bang Texas (Mỹ) Dan Patrick cho biết, toàn bộ tiểu bang Texas đang phải hứng chịu những trận mưa lũ lớn, trận lũ lụt dâng cao nhanh chóng càn quét tàn khốc đã cướp đi sinh mạng của ít nhất 43 người, trong đó có 28 người lớn và 15 trẻ em. Khoảng 850 người đã được cứu sống nhưng vẫn còn 27 người mất tích.

Hiện các đội tìm kiếm và cứu hộ vẫn đang gấp rút rà soát các khu vực bị ngập lụt để tìm kiếm những người mất tích.

P.M

Khu nghỉ dưỡng Legoland mở cửa đón khách

Khu nghỉ dưỡng Legoland vừa mở cửa đón khách du lịch tại Thượng Hải. Đây là khu nghỉ dưỡng đầu tiên ở Trung Quốc và cũng lớn nhất thế giới được xây dựng bằng 85 triệu viên gạch Lego. Khu nghỉ dưỡng được xây dựng với sự hợp tác của chính quyền Thượng Hải với Merlin Entertainments và Tập đoàn LEGO.

Khu nghỉ dưỡng Legoland có các cảnh đẹp từ khắp Trung Quốc như đền Thiên Đường của Bắc Kinh và bờ sông Bund của Thượng Hải. Ngoài ra còn có tour du thuyền qua một thị trấn nước lịch sử của Trung Quốc được xây dựng bằng những viên gạch Lego.

TRÂM ANH